

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Osen kommune

Arkivsak: 21/201

Møtedato/tid: 08.06.2021 kl. 08:45

Møtested: Kommunehuset - møterom Buholmråsa

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Liv Tronstad på telefon 900 38 551, eller e-post: liv.tronstad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer, 01.06.2021

Trygve Rånes (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Liv Tronstad
seniorrådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
14/21	Referatsaker 08.06.2021
15/21	Orientering fra rådmannen - Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap
16/21	Orientering fra rådmannen - Rapport etter forvaltningskontroll
17/21	Oppfølging av kontrollutvalgets saker pr mai 2021
18/21	Godkjenning av møteprotokoll 08.06.2021

Referatsaker 08.06.2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

08.06.2021

Saknr

14/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 21/19 - 3

Forslag til vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

Osen - leveranseavtale 2021

Møteprotokoll fra årsmøte RMN 26.04.2021

Rapport etter tilsyn Gratisprinsippet

Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefelleskap

Vannportalen - Kommunene sine oppgaver og ansvar i vannforvaltningen

Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap - Kommuneundersøkelsen 2021

Saksopplysninger

Følgende saker vil bli presentert i møtet:

- 1.Osen - leveranseavtale 2021
- 2.Møteprotokoll fra årsmøte RMN 26.04.2021
- 3.Rapport etter tilsyn Gratisprinsippet
- 4.Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefelleskap
- 5.Vannportalen - Kommunene sine oppgaver og ansvar i vannforvaltningen
- 6.Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap - Kommuneundersøkelsen 2021

Leveranseavtale mellom Konsek Trøndelag IKS og Osen kommune

1. Avtalens parter

Denne avtalen inngås mellom Osen kommune (heretter omtalt som deltakeren) og Konsek Trøndelag IKS (heretter omtalt som leverandøren).

2. Avtalens formål

Denne avtalen er hjemlet i selskapsavtalen for Konsek Trøndelag IKS § 5. Avtalen spesifiserer hvilke tjenester leverandøren skal levere til deltakeren og hvilke betalingsforpliktelser deltakeren har overfor leverandøren som følge av dette. Avtalen skal godkjennes av representantskapet i Konsek Trøndelag IKS.

3. Leverandørens leveranse

Leverandøren skal levere alle sekretariatstjenester deltakerens kontrollutvalg har behov for, i tråd med kommunelovens kapittel 23 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon, kapittel 1. Dette inkluderer:

- Praktisk bistand til gjennomføring av møter
- Saksutredning og forslag til vedtak for saker til behandling i kontrollutvalget
- Rådgiving (habilitet, offentlighet, lukking av møter med mer)
- Opplæring av kontrollutvalget
- Oppfølging av vedtak fattet av kontrollutvalget
- Oppfølging av ansvaret for å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning
- Utarbeidelse av forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Ansvar for kontrollutvalgets arkiv
- Koordinering av kommunens egenkontroll med statlige tilsyn
- Utarbeidelse av risiko- og vesentlighetsvurderinger for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll, dersom kontrollutvalget beslutter at dette skal utføres av sekretariatet

Kontrollutvalget har myndighet til å instruere sekretariatet om utførelsen av arbeidsoppgaver innenfor de rammer som er gitt av kommuneloven og øvrig lovverk.

4. Deltakerens betalingsforpliktelse

Deltakeren forplikter seg til å betale det tilskudd til leverandøren som fastsettes av leverandørens representantskap. Tilskuddet skal dekke alle tjenester som normalt inngår i kontrollutvalgets arbeid, jf. punkt 3 i denne avtalen. Tilskuddet dekker også utgifter til leverandørens ansatte i forbindelse med gjennomføring av oppdraget, som reise, opphold, diett og overtidsbetaling.

Honoraret skal være basert på budsjettert timeforbruk for leveranse til deltakerens kontrollutvalg og en timepris som er lik for alle deltakere. Det budsjetterte timeforbruket skal baseres på dokumentert faktisk forbruk og eventuelle endringer i tjenesteleveranse.

Fellestid, eller timer til kontrollutvalgsarbeid som ikke kan knyttes til en enkelt kommune, fordeles forholdsmessig på kommunene. Reisetid i forbindelse med kontrollutvalgsarbeidet skal utjevnes forholdsmessig mellom deltakerne.

Leverandøren skal ikke fakturere ved overforbruk eller tilbakebetale ved underforbruk dersom reelt timeforbruk ikke samsvarer med budsjett. Leverandøren skal tilstrebe samsvar mellom budsjett og forbruk over tid.

Leverandøren kan fakturere for tjenester ut over det som normalt anses som en del av sekretariatets oppgaver dersom det inngås avtale om dette på forhånd.

Leverandøren kan fakturere for kostnader knyttet til deltakere på kurs og samlinger i regi av leverandøren.

5. Ikrafttredden og varighet

Avtalen trer i kraft når den er signert av partene.

Avtalen gjelder så lenge kommunen er deltaker i Konsek Trøndelag IKS og opphører uten oppsigelse ved uttredden.

Begge parter kan be om reforhandling av avtalen ved behov. Denne avtalen gjelder frem til ny avtale er godkjent av representantskapet.

For Konsek Trøndelag IKS:

For Osen kommune:

Trondheim, 19.05.2021

Steinsdalen, May 19, 2021

daglig leder

John E Høvik

John E Høvik (May 19, 2021 15:36 GMT+2)

Ordfører

Møteprotokoll - Representantskapet

Arkivsak: 21/160
Møtedato/tid: 26.04.2021 kl 11:30 – 12:15
Møtested: Fjernmøte via Teams

Olav Jørgen Bjørkås	Flatanger kommune
Frode Revhaug	Frosta kommune
Knut Arne Strømøy (vara)	Frøya kommune
Borgny Grande	Grong kommune
Hege Nordheim-Viken	Høylandet kommune
Ida Stuberg	Inderøy kommune
Bjørnar Buhaug	Indre Fosen
Mari-Anne Hoff (vara)	Leka kommune
Anita Ravlo Sand	Levanger kommune
Bente Estil	Lierne kommune
Jahn Harry Kristiansen	Malvik kommune
Jorid Jagtøyen	Melhus kommune
Kjersti Kjenes	Meråker kommune
Sivert Moen	Midtre Gauldal kommune
Arnhild Holstad	Namsos kommune
Stian Brekkvassmo	Namsskogan kommune
Are Hilstad	Orkland kommune
John Einar Høvik	Osen kommune
Per Olav Tyldum	Overhalla kommune
Hans Oskar Devik	Røyrvik kommune
Tanja Fuglem	Selbu kommune
Gunn Iversen Stokke	Skaun kommune
Arnt Einar Bardal	Snåsa kommune
Anne Berit Lein	Steinkjer kommune
Steinar Aspli	Trøndelag fylkeskommune
Jens Arne Kvello	Tydal kommune
Anne Grete Valbekmo (vara)	Verdal kommune
Hans Kristian Norset	Ørland kommune
Vibeke Stjern	Åfjord kommune

Forfall:

Kristin Furunes Strømskag	Frøya kommune
Oda Marie S. Stølen	Heim kommune (forfall meldt rett før møtet, ingen vara)
Elisabeth Helmersen	Leka kommune
Pål Sverre Fikse	Verdal kommune

Ikke møtt:

Bjørg Reitan Bjørgvik	Hitra kommune
Nelly Anita Lian	Stjørdal kommune

Andre møtende:

Randi Dille, styrets leder
Torbjørn Berglann, daglig leder
Eva J. Bekkavik, referent

Merknader: Ingen merknader til innkalling og sakliste.

29 av 32 eierkommuner til stede, 92 % av stemmene i selskapet er representert.

Bente Estil, Lierne kommune og Bjørnar Buhaug, Indre Fosen kommune ble valgt til å underskrive protokollen.

Styreleder Randi Dille orienterte om styrets arbeid og selskapet før møtet ble satt.

Sakliste:

Saksnr.	Saktittel
01/21	Årsregnskap og årsberetning for 2020
02/21	Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022
03/21	Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret
04/21	Leveranseavtale

Sak 01/21 Årsregnskap og årsberetning for 2020

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
01/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om årsregnskap og årsmelding for 2020, om de strategiske hovedmålene og handlingsregler for selskapet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet fastsetter Konsek Trøndelag sitt årsregnskap for 2020.
 2. Underskudd på kr 536.235,04 dekkes inn ved bruk av annen egenkapital.
 3. Representantskapet tar årsberetning for 2020 til orientering.
-

Sak 02/21 Økonomiplan 2022-2025 med budsjett for 2022

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
02/21

Styrets forslag til vedtak

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om økonomiplan 2022-2025.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Representantskapet vedtar økonomiplan 2022-2025 med en budsjettramme for 2022 på kr 9.765.000.

Sak 03/21 Valg av faste medlemmer og varamedlemmer til styret

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
03/21

Valgkomiteens forslag til vedtak

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra

5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
4. Styrets godtgjøring endres ikke.

Behandling:

Valgkomiteens leder, Steinar Aspli, presenterte valgkomiteens forslag til faste medlemmer, varamedlemmer og godtgjøring til styret.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Til styret velges:
 - Inga Balstad, gjenvalg for to år
 - Hans Kristian Norset, ny, velges for to år
 - Erik Seem, gjenvalg for to år
 2. Som varamedlemmer i rekkefølge velges (samtlige for ett år):
 1. Karin Bjørkhaug, gjenvalg
 2. Karl Meinert Buchholt, gjenvalg
 3. Tone Våg, gjenvalg
 4. John Lernes, ny, Hitra
 5. Skjalg Åkerøy, gjenvalg
 3. Som styrets leder velges: Randi Dille, gjenvalg for ett år
Som styrets nestleder velges: Inga Balstad, gjenvalg for ett år
 4. Styrets godtgjøring endres ikke.
-

Sak 04/21 Leveranseavtale

Saken behandlet i
Representantskapet

Møtedato
26.04.2021

Saknr
04/21

Styrets forslag til vedtak

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.

Behandling:

Daglig leder Konsek Trøndelag IKS orienterte om leveranseavtalen.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Representantskapet vedtar leveranseavtalen mellom Konsek Trøndelag og kommunene.
 2. Avtalen sendes deltakerkommunene ved ordfører, for signering.
-

Møteprotokollen er godkjent elektronisk jf. Midlertidig lov om unntak fra kommuneloven og IKS-loven (tiltak for å avhjelpe konsekvenser av covid-19)

Gunn Iversen Stokke
Representantskapets leder

Bjørnar Buhaug
Indre Fosen kommune

Bente Estil
Lierne kommune

Leveranseavtale 2021

Final Audit Report

2021-05-19

Created:	2021-05-19
By:	Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)
Status:	Signed
Transaction ID:	CBJCHBCAABAAiw5EZj2znHl-7Wcv8ZubvairTwWmjJw

"Leveranseavtale 2021" History

- Document created by Torbjørn Berglann (torbjorn.berglann@konsek.no)
2021-05-19 - 1:28:02 PM GMT - IP address: 185.83.192.30
- Document emailed to John E Høvik (john.einar.hovik@osen.kommune.no) for signature
2021-05-19 - 1:28:37 PM GMT
- Email viewed by John E Høvik (john.einar.hovik@osen.kommune.no)
2021-05-19 - 1:34:58 PM GMT - IP address: 82.194.217.1
- Document e-signed by John E Høvik (john.einar.hovik@osen.kommune.no)
Signature Date: 2021-05-19 - 1:36:51 PM GMT - Time Source: server- IP address: 82.194.217.1
- Agreement completed.
2021-05-19 - 1:36:51 PM GMT

MØTEPROTOKOLL

Årsmøte Revisjon Midt-Norge SA

Mandag 26.04.2021, Teams kl 13:00-14:15

Åpning av møtet:

Leder av årsmøtet, Stian Brekkvassmo Namsskogan kommune, ønsket velkommen til møtet og registrering av oppmøte ble godkjent.

Følgende møtte;

Medlem	Representant	Vararepresentant
Alstahaug kommune	Peter Talseth	
Alvdal kommune	Mona Murud	
Bindal kommune	Britt Helstad	
Brønnøy kommune	Rune Moe	
Dønna kommune		Nils Olav Jenssen
Flatanger kommune	Olav Jørgen Bjørkås	
Folldal kommune	Kristin Langtjernet	
Frosta kommune	Frode Revhaug	
Frøya kommune	Kristin Furunes Strømskag	
Grane kommune	Ellen Schjølberg	
Grong kommune	Borgny Grande	
Hattfjelldal kommune		Wenche Daleng
Heim kommune	Geir Rostad	
Herøy kommune		Einar Martin Nordnes
Holtålen kommune	Arve Hitterdal	
Høylandet kommune	Hege Nordheim-Viken	
Inderøy kommune		Jonny Melting
Indre Fosen kommune		Knut Ola Vang
Leirfjord kommune	Ivan Haugland	
Leka kommune		Mari-Anne Hoff
Levanger kommune	Anita Ravlo Sand	
Malvik kommune	Frank Hammer	
Melhus kommune	Jorid Jagtøyen	
Meråker kommune	Kjersti Kjenes	
Midtre Gauldal kommune	Sivert Moen	
Namsos kommune	Arnhild Holstad	
Namsskogan kommune	Stian Brekkvassmo	
Nærøysund kommune	Amund Hellesø	
Oppdal kommune	Geir Arild Espenes	
Orkland kommune	Knut Even Wormdal	
Os kommune	Runa Finborud	
Osen kommune		Egil Arve Johannesen

Overhalla kommune	Per Olav Tyldum	
Rennebu kommune	Ola Øie	
Røyrvik kommune		Bodil Haukø
Selbu kommune	Tanja Fuglem	
Skaun kommune	Gunn Iversen Stokke	
Snåsa kommune		Rolf Sturla Velde
Steinkjer kommune		Stein Erik Aalberg
Stjørdal kommune	Nelly Anita Lian	
Tolga kommune		Knut Sagbakken
Træna kommune	Jan Helge Andersen	
Trøndelag fylkeskommune	Steinar Aspli	
Tydal kommune	Jens Arne Kvello	
Vefsn kommune	Magnus Myrvoll	
Verdal kommune		Anne Grete Valbekmo
Vevelstad kommune	Lillian Solvang	
Åfjord kommune	Vibeke Stjern	
Fullmakt:		
Lierne kommune	Hege Nordheim-Viken Høylandet kommune	
Forfall:		
Lierne kommune	Bente Estil	Jørn Ove Totland
Sømna kommune	Hans Gunnar Holand	Liv Marit Haraldsvik Reitan
Hitra kommune	Björg Reitan Bjørgvik	Terje Støland
Røros kommune	Isak Veierud Busch	Christian Elgaaen
Vega kommune	Andre Møller	Hilde Sprækenhus
Ørland kommune	Finn Olav Odde	Ogne Undertun

Møtte ikke:

Årsmøtet hadde 49 medlemmer med 103 stemmer av 116.

For øvrig deltok i møtet;

Styret:	Hans S.U. Wendelbo Anne Birgitte Sklet Eva Lundemo Fosmo Oddvar Fossum Torbjørn Måsøval Arve Gausen	styreleder styremedlem styremedlem styremedlem styremedlem styremedlem (ansattes representant)
Administrasjon:	Arnt Robert Haugan Unni Romstad	Daglig leder Revisjon Midt-Norge SA Ass. daglig leder Revisjon Midt-Norge SA

Saksliste:

SAK 01/21 GODKJENNING AV INNKALLING

Varsel om dato for årsmøte ble sendt 18.02.2021, saksliste ble sendt kommunene den 26.03.2021 og møtebok den 13.04.2021.

Vedtak:

Innkallingen godkjennes

SAK 02/21 VALG AV REFERENT OG TO TIL Å UNDERSKRIVE PROTOKOLLEN

Forslag fremmet i møtet:

Referent: Unni Romstad

Underskrift protokoll: Jan H Andersen og Kristin Langtjernet

Vedtak:

Forslag fremmet i møtet vedtatt.

SAK 03/21 GODKJENNING AV SAKSLISTE

Innkalling og saksliste utsendt på forhånd.

Vedtak:

Sakslisten godkjennes

SAK 04/21 ORIENTERING FRA STYRELEDER OG DAGLIG LEDER

Vedtak:

Årsmøtet tar orienteringen til etterretning.

▼ Behandling i årsmøte 26.04.2021

Saker nevnt fra styreleder:

- Koronapandemien og hvordan denne påvirker gjennomføring av styremøter, reiseaktivitet og kompetansevedlikehold i selskapet
- Formalisering av avtaler (kompetanse og rekruttering) og miljøsertifisering
- Utvikling av honorar til eierkommuner, effektivisering av tjenesteproduksjon og kvalitet i leveranser
- Ivaretagelse av gitte styringssignaler
- Selskapet ivaretar sin samfunnsoppgave på en god og trygg måte
- God og konstruktiv dialog mellom administrasjonen og styret
- Godt samarbeid i styret og mellom styret og administrasjonen

Daglig leder orienterte kort om:

- Status relatert til mål i vedtatt strategiplan for Revisjon Midt-Norge SA
 - Samarbeid med utdanningsinstitusjoner og andre relevante aktører (eks Statsforvalteren)
 - Samfunnsansvar og miljøsertifisering
 - Digitalisering (effektivisering)
 - Personalpolitikk
- Tilpasninger til korona-pandemien; selskapet har fått gjennomført sine oppgaver på en god måte

Digitaliseringsprosjektet i samarbeid med Atea ble presentert av Mathias Kirkerud og Gunnar Haave Haugum fra Revisjon Midt-Norge SA

SAK 05/21 ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2020

Vedtak:

Årsmøtet godkjenner årsregnskapet for 2020 med de disposisjoner som er foretatt. Årets overskudd avsettes til disposisjonsfond.

SAK 06/21 REVIDERT BUDSJETT 2021

Vedtak:

Årsmøtet vedtar revidert budsjett for 2021

SAK 07/21 ORIENTERING OM ØKONOMIPLAN 2021-2024

Vedtak:

Årsmøtet tar utkast til økonomiplan 2021-2024 til orientering.

Jan H Andersen

Kristin Langtjernet

Rett avskrift

Unni Romstad

Utskrift sendt: Medlemskommunene

Protokoll årsmøtet RMN SA 260421

Signers:

Name	Method	Date
Romstad, Unni	BANKID_MOBILE	2021-04-28 08:41
Andersen, Jan Helge	BANKID_MOBILE	2021-04-28 09:00
Langtjernet, Kristin	BANKID	2021-04-28 08:51

This document package contains:

- Closing page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vår dato:

30.03.2021

Vår ref:

2020/10782

Deres dato:

Deres ref:

Osen kommune
Rådhusveien 13
7740 STEINSDALEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Nijaza Lasic, 74 16 83 85

Tilsyn - spørreundersøkelse om gratisprinsippet

Statsforvalteren i Trøndelag viser til vårt brev datert 01.10.2020.

Osen kommune var en av kommunene som ble kontaktet for å besvare en spørreundersøkelse om praktisering av gratisprinsippet, jf opplæringsloven § 2-15. Valg av kommune var ikke basert på en ROS-analyse. På bakgrunn av denne spørreundersøkelsen, vurderte Statsforvalteren om det var grunnlag for å åpne tilsyn. Osen kommune ved skoleeier har besvart questbacken. Svar er også gitt fra rektor, FAU, en tillitsvalgt og elevrådsleder ved hver grunnskole i kommunen. Svarene viser at kommunen ikke krever egenandel eller betaling fra elever/foresatte i forbindelse med aktiviteter og turer i skolens regi.

Statsforvalteren konkluderer med at det ikke er grunnlag for å be om ytterlige dokumentasjon fra kommunen. Statsforvalteren vil derfor ikke åpne tilsyn.

Statsforvalteren takker Osen kommune for godt samarbeid.

Med hilsen

Gunn Oddny Olsen Haugen (e.f.)
Seksjonsleder opplæring
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Nijaza Lasic
Seniorrådgiver
Oppvekst- og velferdsavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefellesskap

Av Nicolay Biørn-Lian, Samfunnsbedriftene. 26. april 2021

Et kommunalt oppgavefellesskap kan ikke treffe enkeltvedtak

Kommunale oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe «enkeltvedtak», altså forvaltningsvedtak som gjelder bestemte personer. Det går frem av departementets ferske svarbrev.

Det var i slutten av februar i år at Samfunnsbedriftene ba Kommunal- og moderniseringsdepartementet avklare om et kommunalt oppgavefellesskap kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.

- Bakgrunnen var at det hadde oppstått uklarheter rundt forholdet mellom kommuneloven § 5-4 om kommunens generelle adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter - og kommuneloven § 19-1 andre ledd som fastsetter en delegeringsskranke til oppgavefellesskap, forklarer advokatfullmektig Elen Schmedling Gimnæs i Samfunnsbedriftene.

Nå har departementet kommet med en tolkningsuttalelse til Samfunnsbedriftene. Der slås det fast at begrepet «vedtak» er videre i kommunelovsammenheng enn i forvaltningsloven. Kommunelovens bestemmelser om delegering i § 5-4 gjelder både vedtak (enkeltvedtak og forskrifter) etter forvaltningsloven og andre former for avgjørelser som en kommune kan treffe.

Mulighet for å løse oppgaver sammen

Kommuneloven åpner for at to eller flere kommuner eller fylkeskommuner kan opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Kommunene kan bestemme om oppgavefellesskapet skal være et eget rettssubjekt eller ikke.

Kommuneloven § 19-1 andre ledd bestemmer at slike oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Departementet legger derfor til grunn at dette både gjelder oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt og oppgavefellesskap som ikke er egne rettssubjekt.

Siden kommunelovens § 5-4 gjelder adgangen til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter, er kommunale oppgavefellesskap som er egne rettssubjekt isolert sett omfattet av denne bestemmelsen.

Får ikke delegere myndighet til enkeltvedtak

Departementet legger likevel avgjørende vekt på at muligheten for å delegere til kommunale oppgavefellesskap er særskilt regulert i § 19-1 andre ledd. Lovgiveren har her tatt konkret stilling til at kommunale oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.

Departementet legger etter dette til grunn at et kommunalt oppgavefellesskap ikke kan gis generell myndighet til å treffe enkeltvedtak. De kan kun gis myndighet til å fatte slike vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskudd.

Hva er begrunnelsen?

- Samfunnsbedriftene kan ikke se det er gitt noen særskilt begrunnelse for denne delegeringsskranken til oppgavefellesskap, hverken i forarbeidene til kommuneloven eller i tolkningsuttalelsen fra departementet, sier Schmedling Gimnæs.

- På et vis kan det stilles spørsmål om hvorfor det kan være adgang til å delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak til et IKS og AS hvis særlovgivningen åpner for det, men ikke til et kommunalt oppgavefellesskap, som tross alt står nærmere kommunen.

- Samfunnsbedriftene oppfatter at det kan ha en sammenheng med hva et kommunalt oppgavefellesskap er tiltenkt å være fra lovgiverens side, nemlig «en enkel samarbeidsmodell for produksjonssamarbeid om mindre omfattende oppgaver», jf. Prop. 46 L punkt 19.3.4.1.

- Kommunalt oppgavefellesskap synes dermed å være ment for samarbeid om typiske driftsoppgaver, løsning av kommunale fellestjenester og lignende, og ikke samarbeid om mer individrettede tjenester der kommunen har myndighet i lov til å treffe enkeltvedtak.

- Modellens tiltenkte anvendelsesområde kan kanskje bidra til å forklare hvorfor man ikke har sett det som nødvendig eller hensiktsmessig å åpne for at kommunen kan delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak til slike samarbeid, avslutter Schmedling Gimnæs.

Regjeringen.no

§ 19-1: Delegering av myndighet til kommunalt oppgavefellesskap

Tolkningsuttalelse | Dato: 22.04.2021

Mottager: Samfunnsbedriftene

Vår referanse: 21/1418

Om forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og § 19-1 andre ledd.
Kan kommunalt oppgavefellesskap gis myndighet til å treffe enkeltvedtak?

Brevdato: 13. april 2021

Svar på spørsmål om kommuneloven § 19-1 andre ledd - delegering til kommunalt oppgavefellesskap

Vi viser til henvendelse 23. februar 2021. Spørsmålet i henvendelsen dreier seg om forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og kommuneloven § 19-1 andre ledd. Reguleres delegeringsadgangen når det gjelder myndighet til å treffe enkeltvedtak til oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt av § 5-4 eller av § 19-1 andre ledd første punktum?

Innledende om kommuneloven §§ 5-3 og 5-4

Kommunelovens generelle delegeringsbestemmelser følger av §§ 5-3 og 5-4.

Felles for disse bestemmelsene er at de regulerer kommunestyrets adgang til å delegere myndigheten til å treffe "vedtak". I Prop. 46 L (2017– 2018) s. 330 og 331 drøfter departementet kommunelovens vedtaksbegrep. Selv om drøftelsen gjøres i forbindelse med spørsmålet om hvilke vedtak som skal kunne lovlighetskontrolleres (lovkapittel 27), gjelder drøftelsen generelt for hele loven. Departementet konkluderer med at *[b]egrepet «vedtak» i kommunelovsammenheng er videre enn forvaltningsloven, og omfatter avgjørelser som ikke er vedtak etter sistnevnte lov.*

Kommunelovens generelle delegeringsbestemmelser gjelder altså både vedtak (enkeltvedtak og forskrifter) etter forvaltningsloven § 2 første ledd b) og c) og andre former for avgjørelser som en kommune kan treffe.

Kommuneloven § 5-4 regulerer ifølge paragrafoverskriften kommunestyrets adgang til å delegere vedtaksmyndighet til andre rettssubjekter. Bestemmelsen er generelt utformet, men er delt opp i to ledd. Første ledd regulerer adgangen til å delegere i «saker som gjelder lovpålagte oppgaver». Andre ledd regulerer delegeringsadgangen i «andre saker». De fleste saker som gjelder enkeltvedtak vil omfattes av første ledd, siden kommunene som oftest treffer enkeltvedtak som følge av en lovpålagt oppgave. Det er imidlertid ikke et vilkår for at en avgjørelse skal være å anse som et enkeltvedtak at den treffes med hjemmel i lov. I prinsippet kan det derfor tenkes at også § 5-4 andre ledd kan være et hjemmelsgrunnlag for å delegere myndighet til å treffe enkeltvedtak.

Innledende om kommuneloven § 19-1

Kommuneloven § 19-1 første ledd bestemmer at to eller flere kommuner eller fylkeskommuner sammen kan opprette et kommunalt oppgavefellesskap for å løse felles oppgaver. Det er opp til kommunene selv å bestemme om oppgavefellesskapet skal være et eget rettssubjekt eller ikke, jf. § 19-4 fjerde ledd bokstav b.

Kommuneloven § 19-1 andre ledd første punktum bestemmer at *[e]t oppgavefellesskap kan ikke gis myndighet til å treffe enkeltvedtak.*

Lovens ordlyd sonderer ikke mellom oppgavefellesskap som henholdsvis er og ikke er et eget rettssubjekt. Departementet mener at det heller ikke legges opp til en slik sondring i lovens forarbeider. I merknaden til bestemmelsen, jf. Prop. 46 L (2017–2018) s. 400, er det riktignok gjort en slik sondring i § 19-1 andre ledd *andre punktum*, men altså ikke etter bestemmelsen i *første punktum*.

Departementet legger derfor til grunn at § 19-1 andre ledd første punktum regulerer delegeringsadgangen både til oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt og oppgavefellesskap som ikke er et eget rettssubjekt.

Forholdet mellom kommuneloven § 5-4 og § 19-1 andre ledd

Spørsmålet er altså om delegeringsadgangen reguleres av kommuneloven § 5-4 eller av § 19-1.

Siden § 5-4 gjelder delegeringsadgangen til andre rettssubjekter, er kommunalt oppgavefellesskap som er et eget rettssubjekt isolert sett omfattet av denne bestemmelsen. Departementet legger likevel avgjørende vekt på at delegeringsadgangen til kommunale oppgavefellesskap er særskilt regulert i § 19-1 andre ledd. Lovgiveren har i dette tilfellet tatt konkret stilling til at kommunale oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. Det fremgår over at departementet mener at § 19-1 andre ledd første punktum gjelder både de oppgavefellesskapene som er eget rettssubjekt og de som ikke er eget rettssubjekt.

Departementet legger etter dette til grunn at et kommunalt oppgavefellesskap ikke kan gis myndighet til å treffe enkeltvedtak. De kan bare gis myndighet til å fatte vedtak om interne forhold i samarbeidet og til å forvalte tilskudd, jf. § 19-1 andre ledd andre punktum.

Med hilsen

Ragnhild Spigseth (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Presisering av kommunane sine oppgåver og ansvar i vassforvaltninga

Presisering frå Klima- og miljødepartementet, 27.april 2021: Vassforskrifta representerer eit permanent, nytt forvaltningssystem. Regionale vassforvaltningsplaner og tiltaksprogram skal oppdaterast kvart sjetten år, og gjennomførast. I samband med arbeidet som no går føre seg med oppdatering av planane ynskjer KLD å presisere at kommunane har ei særleg viktig rolle i vassforvaltningsarbeidet. Kommunane har ansvar for drikkevatn og avløp, overvatn, landbruk, arealforvaltning og forureining. Kommunane vil difor vera sterkt involvert i arbeidet i vassregionutvala og særleg arbeidet i vassområda. Departementet sett inn omfattande ressursar for å gi kommunane tilgang til kompetanse og verktøy dei treng for å løyse oppgåva.

Kommunane skal sikre innbyggjarane trygt drikkevatn, reine badeplassar, og ta vare på fisk og anna naturmiljø i og langs vassdrag. Dette krev at kommunane jobbar systematisk med miljøtiltak knytt til utslepp frå avløp og avrenning frå jordbruk, og å tryggje vassmiljøet gjennom arealplanlegginga. Levande vassdrag, reint vatn og fisk i elva er viktig for trivsel og friluftsliv, og mange stader er det ein føresetnad for turisme og næringsliv. Departementet bidreg til å sette kommunane best mogleg i stand til å utføre sine oppgåver innan vassforvaltninga.

Då vassforskrifta blei utarbeida i 2006 blei det gjort ei inndeling i vassområde med utgangspunkt i dei naturgitte høve, eksisterande samarbeidsformer mellom kommunar, regionale mynde og andre interesser. Dette var basert på erfaringane frå pilotvassområde fleire stader i landet. Heilskapleg forvaltning forutsett at oppstrøms- og nedstrøms kommunar samarbeider innanfor same vassområde, og at det vert lagt godt til rette for lokal medverknad i vassforvaltninga. For å sette kommunane i stand til å handtere denne viktige oppgåva bidrar departementet årleg med omlag 20 millionar for å sikre kommunane kompetanse på vassforvaltning, i form av koordinatorstillingar i vassområda. Vassområda, som fylgjer nedbørfeltgrenser og derfor ofte er interkommunale, bind saman kommunar og andre aktørar på tvers av kommunegrenser og interesser. Koordinatorane skal være ein felles ressurs og kompetanse for kommunane i vassområda, bistå kommunane med deira ansvar og oppgåver i vassforvaltninga, og bidra til brei deltaking og god informasjon. Mange stader i landet har kommunane tatt imot dette tilbodet, og deltek i samfinansiering av koordinatorstillingane. Dette spleiselaget er eit tilbod alle kommunar kan sjå seg tent med å ta del i.

Evalueringa av den norske vassforvaltninga i 2016 konkluderte bl.a. med at:

"Kommunane har en nøkkelrolle for å oppnå god lokal forankring og medvirkning, og at vannområdekoordinator fremheves som en nøkkel til suksess i vannområdene".

Vassforskrifta er basert på EU sitt vassdirektiv, og representerer eit permanent, nytt forvaltningssystem utan sluttdato. Regionale vassforvaltningsplanar med tilhøyrande tiltaksprogram skal oppdaterast kvart sjetten år, og gjennomførast. Det vil stadig koma ny kunnskap, men også nye utfordringar som mikroplast, legemidlar, ny arealbruk og klimaendringar som vil gjere oppdaterte vassforvaltningsplanar relevante og nødvendige.

Vidareføringa av dagens organisering ble også stadfesta ved Stortingets behandling av Meld. St. 6 (2018-2019) i desember 2018.

Departementet ga i mars 2019 nye nasjonale føringar for vassforvaltninga, og understreka her kommunane si særskilde viktige rolle:

"Kommunene har en særlig viktig rolle i vannforvaltningsarbeidet. Det lokale arbeidet i vannområdene er et viktig grunnlag for det påfølgende regionale arbeidet, og muliggjør lokal forankring og medvirkning, samt innhenting av lokal og erfaringsbasert kunnskap.

Kommunene besitter ofte førstehåndskunnskap om vannforekomstenes tilstand og påvirkninger. De er myndighet med ansvar for å treffe vedtak om gjennomføring av tiltak innen drikkevann og avløp, overvannshåndtering, landbruksforvaltning, arealforvaltning og forurensning. Kommunene vil på denne bakgrunn være sterkt involvert i arbeidet i vannregionutvalget og særlig arbeidet i vannområdene".

Det er og gitt viktige føringer som omfattar vassforvaltning i dei statlege planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing (2018), og nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (2019). Meir utfyllande informasjon om kommunanes ansvar innan vassforvaltninga fylgjer i vedlegg.

Dei seinaste åra har det vore ei auke i midla til statleg samfinansiering av vassmiljøtiltak, ei tilskotsordning administrert av Miljødirektoratet. Vassområdeutval, interkommunale vassprosjekt og kommunar kan her søke om støtte til miljøforbetrande tiltak og særleg restaureringstiltak. Dette er eit langsiktig arbeid, der departementet har gitt Miljødirektoratet oppdrag om å utarbeide et forslag til en strategi for restaurering av vassdrag for perioden fram til 2030. Denne strategien skal fyljast opp med ein plan for kva vassdrag som skal prioriterast over dei neste ti åra.

I tillegg er det utarbeida ei verktøykasse med rettleiing og oppgåvehjelp, kunnskapsbasen Vann-Nett og nettsida Vannportalen. Miljødirektoratet arrangerer nasjonale vassmiljøkonferansar, årlege seminar om vassdragsrestaurering og andre tematiske samlingar og kurs. Miljødirektoratet har og utarbeid ein nettbasert vegleiar om vassmiljø i arealplanlegginga. Det er og utarbeid nye tenester der kommunane er oppmoda til å registrere omsynssoner for drikkevatt og oversikt over badeplassar. Den samla innsatsen for å levere verktøy og kompetanse til kommunane er derfor stor.

FNs berekraftsmål gjeld for alle land og er eit vegkart for den globale innsatsen for ei berekraftig utvikling. Under FN sitt berekraftsmål nummer 6 om vatn, er det fleire delmål kommunane må fylgje opp: sørge for tilgang til trygt drikkevatt, betre vasskvalitet ved å redusere forureining, gjennomføre ein heilskapleg vassforvaltning på alle nivå og styrka medverknad frå lokalsamfunn i vassforvaltninga. Vassforvaltninga er eit godt døme på korleis vi på same tid må tenkje globalt og handle lokalt for å nå miljømåla.

- Vedlegg: [Nærmere om kommunenes oppgaver.pdf](#)

Relaterte sider:

[Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene](#)

[Nasjonale føringer for regulerte vassdrag](#)

[Vann i statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpassing](#)

[Vann i nasjonale forventninger til regional og lokal planlegging](#)

[Miljødirektoratets veiledning om vannmiljø i arealplanlegging](#)

[Kommunenes registrering av hensynssoner for drikkevann](#)

[Føringer og signaler fra Miljødirektoratet](#)

[Vannforvaltning og FNs bærekraftsmål](#)

Sist oppdatert: 27.04.2021

Vedlegg: Nærmere om kommunenes oppgaver.

Dette vedlegget til Klima- og miljødepartementets presisering den 27. april 2021 lister hovedpunkter om kommunenes ansvar innen vannforvaltninga fra følgende viktige dokumenter:

1. Nasjonale føringer for arbeidet med oppdatering av de regionale vannforvaltningsplanene, 19. mars 2019¹.
2. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning, 28. september 2018².
3. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023, 14. mai 2019³.

På hvert punkt er det angitt kilde med nummer som viser til dokumentene over.

Arealplanlegging: Kommunens arealplanlegging er svært viktig for å nå målet om god tilstand i norsk vann. Gjennom arealplanleggingen kan kommunen sette restriksjoner på arealbruken for å ivareta naturmiljøet i og langs vassdrag, innsjøer, fjorder og sjøområder, herunder vannmiljø. Det er svært viktig at disse virkemidlene tas aktivt i bruk i kommunenes arealplanlegging for å nå målet om god tilstand i norsk vann (Kilde: 1).

Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom tiltak og god arealforvaltning. Regjeringen legger vekt på at kommunale planer tar hensyn til vassdragenes bruks- og verneverdier. Regjeringen forventer at kommunene vurderer arealbruken i og langs vassdrag i et helhetlig og langsiktig perspektiv (kilde: 3).

Klimatilpasning: Det bør legges vekt på gode og helhetlige løsninger og ivaretagelse av økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning, som også kan bidra til økt kvalitet i uteområder. Planer skal ta hensyn til behovet for åpne vannveier, overordnede blågrønne strukturer, og forsvarlig overvannshåndtering (kilde: 2).

Bevaring, restaurering eller etablering av naturbaserte løsninger (slik som eksisterende våtmarker og naturlige bekker eller nye grønne tak og vegger, kunstige bekker og basseng mv.) bør vurderes. Dersom andre løsninger velges, skal det begrunnes hvorfor naturbaserte løsninger er valgt bort (kilde: 2).

Drikkevann: Tiltak for å beskytte drikkevannskilder skal avklares gjennom de regionale vannforvaltningsplanene og videre ivaretas i arealdelen til kommuneplaner. Vannforekomster

¹ [Nye nasjonale føringer for vassforvaltninga - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-foringar-for-vassforvaltninga/id2644441/)

² [Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/statlige-planretningslinjer-for-klima-og-energiplanlegging-og-klimatilpasning/id2644441/)

³ [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019–2023 - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nasjonale-forventninger-til-regional-og-kommunal-planlegging-2019-2023/id2644441/)

som benyttes til uttak av drikkevann bør ha fått avsatt hensynssoner med tilhørende planbestemmelser etter §§ 11-7 og 11-8 i plan og bygningsloven, jf. drikkevannsforskriften § 26 (kilde: 1).

Sikring av drikkevannskilder er en viktig del av kommunale planer. Regjeringen forventer at kommunene tar hensyn til og beskytter drikkevannskilder i sin planlegging, slik at behovet for rensing ved produksjon av drikkevann reduseres (kilde: 3).

Avløp: Kommunene skal kartlegge og følge opp utslipp fra avløpsanlegg som de er myndighet for (etter kapittel 12 og 13 i forurensningsforskriften). Målsetningen skal være at alle anleggene i den enkelte kommune oppfyller forurensningsforskriftens rensekraft slik at miljømålene etter vannforskriften kan nås innen 2027, og senest innen 2033 (kilde: 1).

Landbruk: Ta i bruk kommunenes hjemler til å stille krav til gjennomføring av miljøtiltak der det er nødvendig for at miljømålene etter vannforskriften nås innen 2027, og senest innen 2033 (kilde: 1).

Badeplasser: Her viser de nasjonale føringene til Normer for friluftsbad utarbeidet av Helsedirektoratet i samarbeid med Folkehelseinstituttet (kilde: 1).

Kommune-undersøkelsen 2021

Sammendrag

DSB har siden 2002 gjennomført en spørreundersøkelse blant landets kommuner om status for samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommunen.

På grunn av pågående pandemihåndtering er årets undersøkelse tatt ned i omfang, men dekker fortsatt hovedelementene i lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt. 80 prosent av kommunene har svart på årets undersøkelse, noe som er en lavere svarprosent enn de foregående årene. Dette tolker vi som en konsekvens av kommunenes høye arbeidsbelastning i forbindelse med pandemien. Flere av svarene og kommentarene i undersøkelsen understreker også dette:

"Beredskapsfeltet i 2020 har hovedsakelig handlet om pandemien og i liten grad øvrige deler av fagfeltet".

Undersøkelsen viser likevel at det jobbes jevnt og godt for å oppfylle kommunal beredskapsplikt ute i kommunene, selv om flere kommenterer at pandemihåndteringen har gått på bekostning av revisjon av planer.

Blant de kommunene som har svart på undersøkelsen oppgir 97 prosent at de har gjennomført en helhetlig ROS-analyse for kommunen. Bare 66 prosent oppfyller likevel alle de utvalgte minimumskravene til analysen. Dette er det samme resultatet som de to siste årene, og viser at det fortsatt gjenstår noe arbeid med å heve kvaliteten på ROS-analysene.

Utfordringen for kommunene er, som tidligere år, å ha ROS-analyser som ikke er for gamle. Nesten 30 prosent av kommunene har en ROS-analyse som er fra 2016 eller tidligere. For at arbeidet med samfunnssikkerhet ikke blir en pliktøvelse for å tilfredsstille gitte krav, er det viktig at resultatene i ROS-analysen brukes aktivt og systematisk. DSB ønsker å løfte fram betydningen av akkurat dette kravet.

97 prosent svarer at de har utarbeidet en overordnet beredskapsplan, mot 95 prosent i fjor. Under halvparten (47 prosent) av disse oppfyller samtlige minimumskrav. Overordnet beredskapsplan skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum skal den revideres en gang per år. Bare halvparten av kommunene (53 prosent) oppgir at de reviderte planen i 2020, mens 7 prosent svarer at de er i gang med revidering inneværende år. Beredskapsplanen skal i tillegg øves hvert annet år. 84 prosent svarer at de har øvd de siste to årene.

For å kunne jobbe systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet, må det utarbeides mål og plan for oppfølging. 81 prosent av kommunene svarer at de har utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap, mens 69 prosent har en plan for oppfølging.

Selv om det ikke er lovpålagt, velger flere kommuner å etablere kommunale beredskapsråd. I år svarer 75 prosent at de har etablert dette i sin kommune, mot 70 prosent i fjor.

Et positivt resultat i årets undersøkelse er at kommunene ser ut til å samarbeide mer om krisehåndtering enn de har gjort tidligere. Kommunene melder også om tett og god oppfølging og veiledning fra Statsforvalteren gjennom det siste året.

1. Innledning

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet på lokalt nivå. De har et grunnleggende ansvar for å ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet gjennom regelverket knyttet til kommunal beredskapsplikt. I tillegg er kommunene lokal planmyndighet og har ansvaret for at det også tas hensyn til samfunnssikkerhet i planlegging etter plan- og bygningsloven. Siden 2002 har DSB jevnlig gjennomført en spørreundersøkelse blant landets kommuner om status for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Undersøkelsens formål er ikke å dokumentere status på beredskapsarbeidet i hver enkelt kommune, men å få et overordnet bilde av status på samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeidet i kommune-Norge.

Årets undersøkelse er den 17. i rekken.

På grunn av pågående pandemihåndtering og stort arbeidspress i kommunene, har vi valgt å ta årets undersøkelse noe ned i omfang sammenlignet med tidligere år. Mange kommuner gir tilbakemeldinger om at pandemien naturlig nok har preget prioriteringene i 2020. Det gjenspeiler seg både i lavere svarprosent enn tidligere år og i noen av resultatene. Flere kommenterer at de har lagt bak seg et spesielt arbeidsår:

«Året 2020 har vore prega av faktisk og praktisk krisehandtering.»

Undersøkelsen er gjennomført elektronisk ved hjelp av spørreundersøkelsesverktøyet SurveyXact. Kommuneundersøkelsen sendes til beredskapskoordinator i kommunen, der vi anbefaler at respondentene, etter behov, trekker inn annen nødvendig fagkompetanse ved besvarelse av undersøkelsen. Fylkesberedskapssjefene hos statsforvalteren bruker resultatene fra kommuneundersøkelsen aktivt i sitt oppfølgingsarbeid.

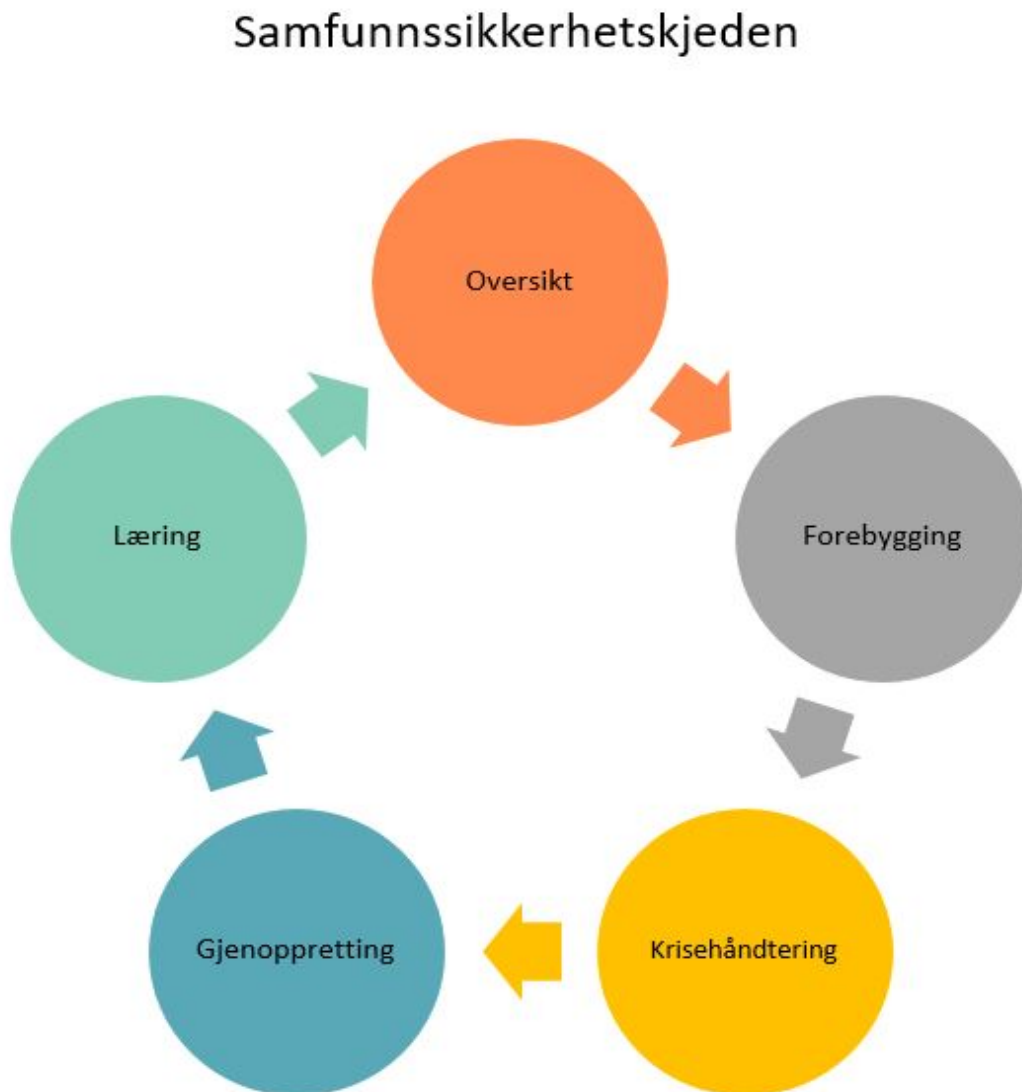
Sammen med statsforvalterens tilsyn, utgjør kommuneundersøkelsen DSBs grunnlag for vurdering av status for samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene. På bakgrunn av resultatene vurderer DSB og statsforvalterne behov for oppfølging og bistand til kommunene. Spørreundersøkelsen ble sendt ut til alle landets kommuner 5. januar med endelig svarfrist 29. januar. DSB har fått hjelp fra statsforvalterne i å minne kommunene på besvarelsen. 80 prosent av landets kommuner har svart på årets undersøkelse.

2. Etterlevelse av kommunal beredskapsplikt

Kommunenes lovpålagte beredskapsplikt er gitt i §§ 14 og 15 i sivilbeskyttelsesloven. Disse er videre konkretisert i forskrift om kommunal beredskapsplikt. Viktige virkemidler i samfunnssikkerhetsarbeidet er helhetlig ROS-analyse og overordnet beredskapsplan.

Lov og forskrift om kommunal beredskapsplikt retter seg mot uønskede hendelser som utfordrer kommunen. Krav til kommunen om rutiner knyttet til hverdagshendelser finnes i annet regelverk.

Kommunal beredskapsplikt gir kommunen en rolle som lokal samordner. Samordningsansvaret innebærer at kommunen tar en pådriverrolle og inviterer med andre samfunnssikkerhetsaktører. Samordningen gjelder for alle oppgavene i samfunnssikkerhetskjeden, fra å ha oversikt over risikoforhold i kommunen, til å tenke forebygging, krisehåndtering, og til gjenoppbygging og læring etter hendelser og øvelser (figur 1).

Figur 1. For å illustrere at arbeidet med samfunnssikkerhet skal være helhetlig og systematisk, presenteres elementene ofte i et såkalt Demings hjul – en metode for kvalitetsforbedring. Alle ledd i hjulet eller kjeden er avhengig av samordning på tvers av sektorer, og et godt samarbeid med private og frivillige aktører.

2.1 Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse

En viktig forutsetning for et godt kommunalt samfunnssikkerhetsarbeid er å ha oversikt og kunnskap om risiko og sårbarhet i kommunen. Det er derfor et lovpålagt krav om at alle kommuner skal utarbeide en helhetlig ROS-analyse.

- 97 prosent av kommunene oppgir at de har gjennomført helhetlig ROS (figur 2).

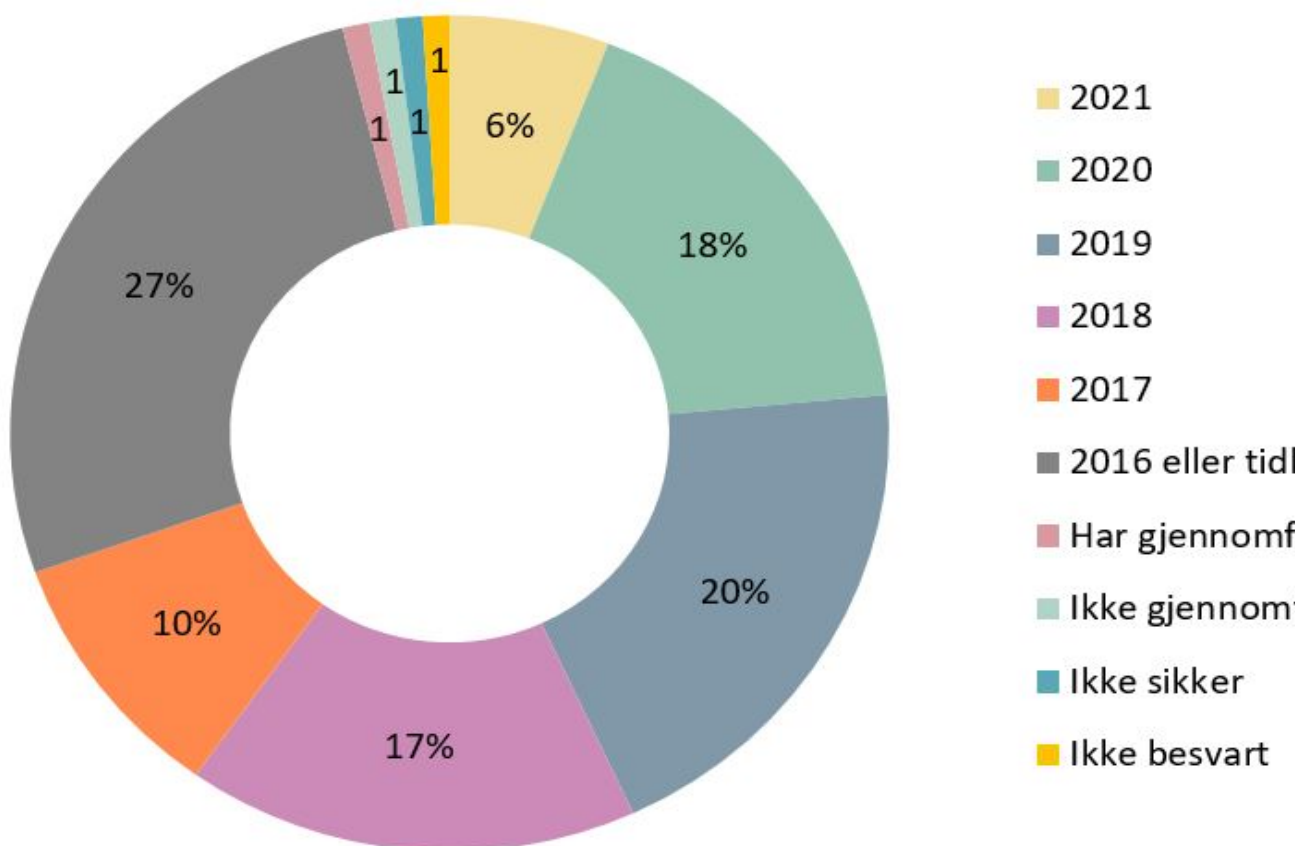
Gjennomføringen av helhetlig ROS har stabilisert seg på et høyt nivå i kommunene. For at helhetlig ROS skal være et nyttig og oppdatert planleggingsgrunnlag, anbefaler DSB at helhetlig ROS revideres hvert fjerde år, i forbindelse med utarbeidelse av kommunal planstrategi. Helhetlig ROS skal for øvrig revideres ved endringer i risiko- og sårbarhetsbildet.

- 71 prosent av kommunene oppgir at de har gjennomført en helhetlig ROS i løpet av de fire siste årene.

Resultatene viser at det fortsatt er en vei å gå for at alle kommuner til enhver tid har en oppdatert ROS-analyse. Flere kommenterer at planlagt revisjon av helhetlig ROS har blitt forsinket på grunn av covid-19-håndteringen:

«Ny helhetlig ROS skulle vært ferdigstilt i 2020, men er forsinket grunnet pandemien.»

Helhetlig ROS

Figur 2. Andelen kommuner som har gjennomført helhetlig ROS og i hvilket år.

2.1.1 Minimumskravene til helhetlig ROS

Forskrift til kommunal beredskapsplikt stiller noen minimumskrav til den helhetlige ROS-analysen. Analysen skal som et minimum omfatte:

- a) eksisterende og fremtidige risiko- og sårbarhetsfaktorer i kommunen
- b) risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område som kan ha betydning for kommunen
- c) hvordan ulike risiko- og sårbarhetsfaktorer påvirker hverandre
- d) særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur
- e) kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse, og evnen til å gjenoppta sin virksomhet etter at hendelsen har inntruffet
- f) behov for befolkningsvarsling og evakuering

I kommuneundersøkelsen har vi valgt ut noen av minimumskravene (krav a, b, d og e) for å kunne si noe om kvaliteten på de analysene som er gjort.

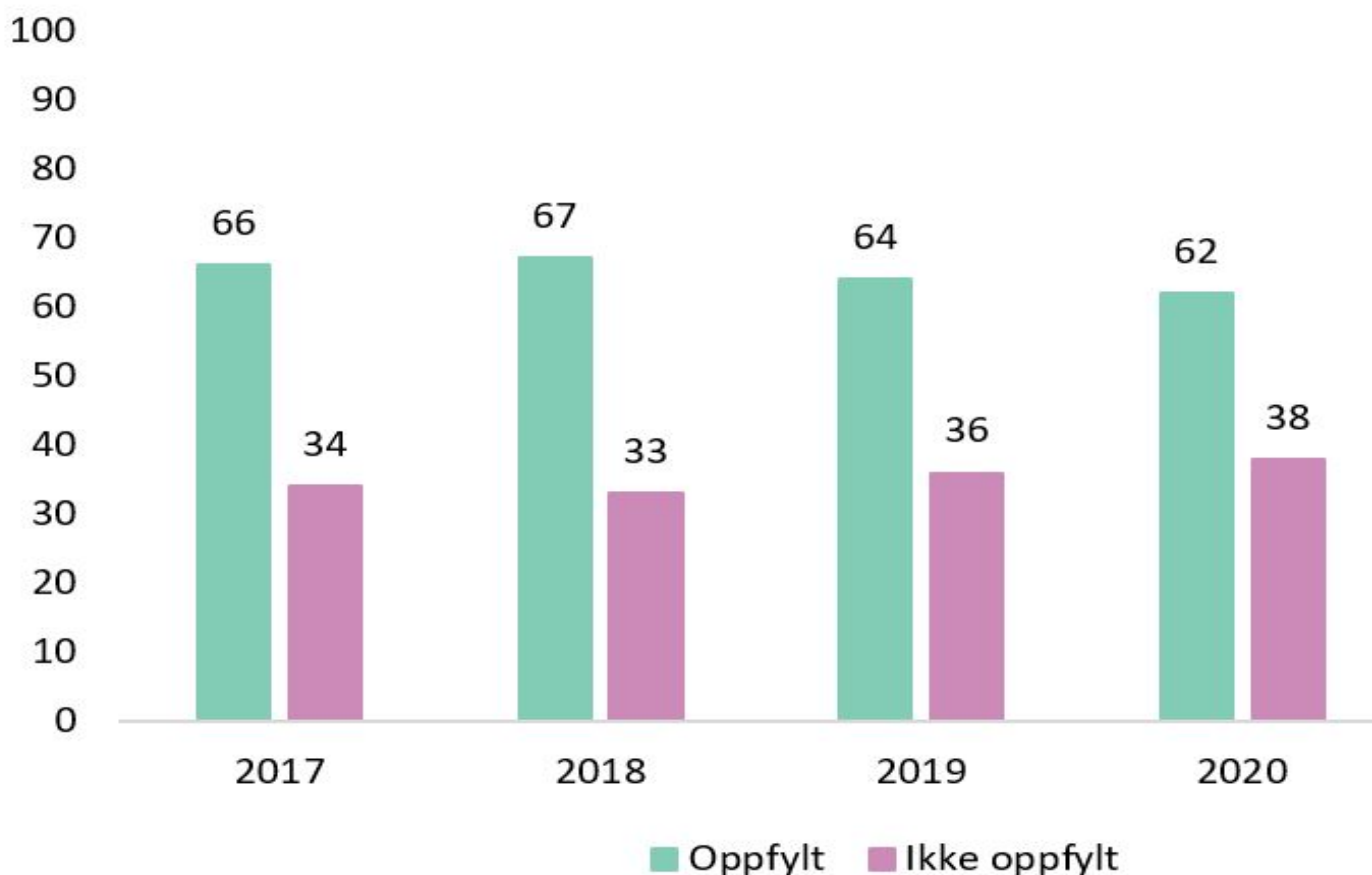
- Blant kommuner som har gjennomført helhetlig ROS, oppgir 98 prosent at de har gjort vurderinger av fremtidig risiko og sårbarhet. 96 prosent oppgir at de har vurdert risiko og sårbarhet utenfor kommunens geografiske område. 97 prosent oppgir at de har vurdert særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner.

Kommunens evne til å opprettholde sin virksomhet når den utsettes for en uønsket hendelse presenteres i kapittel 2.1.2 (minimumskrav (e)).

Selv om 97 prosent av kommunene oppgir at de har helhetlig ROS, så får vi et annet bilde når vi knytter svarene opp mot de utvalgte minimumskravene omtalt over.

- Blant de kommunene som har svart på undersøkelsen er det 66 prosent som oppfyller utvalgte krav (figur 3). Det er omtrent på samme nivå som før.
- 34 prosent oppfyller ikke et eller flere krav (figur 3).

Oppfylt minimumskrav i helhetlig

Figur 3. Andelen kommuner som oppfyller minimumskrav, og andelen som mangler ett eller flere krav. 2017-2021. Utvalget (som gir disse resultatene) er basert på alle de kommunene som har svart på undersøkelsen, og ikke bare de som har svart at de har helhetlig ROS. Det betyr at kommuner som har svart at de ikke har gjennomført helhetlig ROS, at de ikke er sikre eller ikke har svart på noen av spørsmålene om ROS, er med i utvalget og er plassert i kategorien ikke oppfylt. Det innebærer at antallet kommuner blir høyere og at den gruppen som oppfyller minimumskravene utgjør en lavere prosentandel, enn slik resultatene har vært presentert tidligere år.

23 prosent av kommunene mangler bare ett krav for å oppfylle alle minimumskravene. Det kravet flest kommuner mangler, er en oppdatert ROS-analyse som ikke er mer enn fire år.

Ved å presentere resultatene i kart, får vi et bilde av hvordan svarene fordeler seg geografisk. Selv om kartet viser resultater på kommunenivå, er vi klar over at det kan være feilregistreringer blant kommunenes svar på spørsmålene om ROS. Kartet gir likevel en god framstilling av fylkesvise variasjoner.

Kartet (figur 4) viser at Rogaland og Oslo og Viken har den største andelen av kommuner som oppfyller flest minimumskrav til helhetlig ROS.

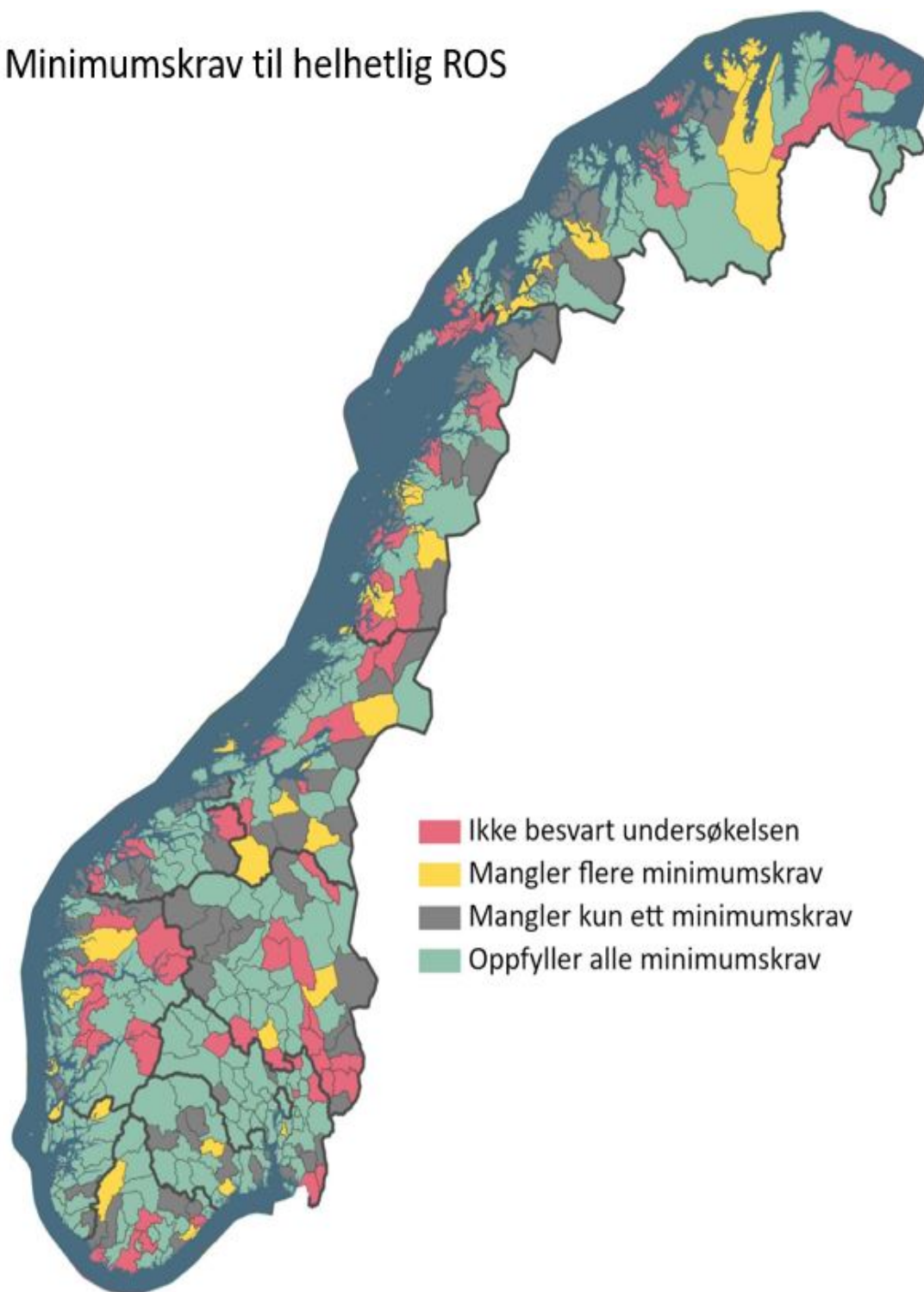
For å kunne utvikle og forbedre samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen er det viktig at kommunen jevnlig vurderer om ny kunnskap gjør at risiko- og sårbarhetsbildet er endret. Det kan for eksempel være ny kunnskap om klimaendringer som det er viktig at kommunen tar hensyn til. Det kan også være gjennomført tiltak som har ført til endringer i risikobildet, som etablering av ny virksomhet som håndterer farlige stoffer i kommunen. Eller om kommunen har hatt øvelser eller hendelser som har avdekket nye sårbarheter.

Slike vurderinger kan føre til behov for oppdatering av risiko- og sårbarhetsbildet, slik denne kommunen har gjort:

«Etter to alvorlige hendelser, e-kom bortfall 06.01.2020 og nedstenging i mars 2020 pga Covid-19 hadde vi en revisjon av ROS analysen som ble vedtatt av kommunestyret des 2020.»

Ny kunnskap som påvirker risikobildet i større grad kan gi behov for full gjennomgang av analysen. Revisjonen - liten eller stor - skal uansett alltid behandles videre i en ny plan for oppfølging.

Minimumskrav til helhetlig ROS

Figur 4. Kart som viser en oversikt over hvilke kommuner som oppfyller alle minimumskravene til helhetlig ROS (grønn), hvilke kommuner som bare mangler ett krav (grå) og hvilke kommuner som mangler flere minimumskrav (gul) eller ikke har besvart (rød).

2.1.2 Kritiske samfunnsfunksjoner og kritisk infrastruktur

I forskrift til kommunal beredskapsplikt er det lagt vekt på å vurdere særlige utfordringer knyttet til kritiske samfunnsfunksjoner og tap av kritisk infrastruktur. Vurderingene kan avdekke behov for tiltak for å sikre opprettholdelsen av kritiske funksjoner ved uønskede hendelser. De som har gjennomført helhetlig ROS, har derfor blitt spurt om de har vurdert sin evne til å opprettholde følgende utvalgte funksjoner ved en uønsket hendelse. Dette er minimumskrav (e) omtalt i kap.2.1.1. Til spørsmålet om kommunen, i sin helhetlige ROS-analyse, har vurdert evnen til å opprettholde følgende funksjoner ved uønskede hendelser, svarer:

- 99 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde helse- og omsorgstjenester.
- 98 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde kriseledelse.
- 98 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde vann og avløp.
- 95 prosent at de har vurdert evne til å opprettholde brann- og redningstjenester.

2.2 Overordnet beredskapsplan

Kommunene må være forberedt på å håndtere ulike typer uønskede hendelser, og på bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen skal de utarbeide en overordnet beredskapsplan. Den overordnede beredskapsplanen er ikke ment å skulle samle og gjengi alle de enkelte beredskapsplanene i kommunen, men gi en struktur som viser sammenhengen mellom overordnet beredskapsplan og beredskapsplaner innen ulike fagområder.

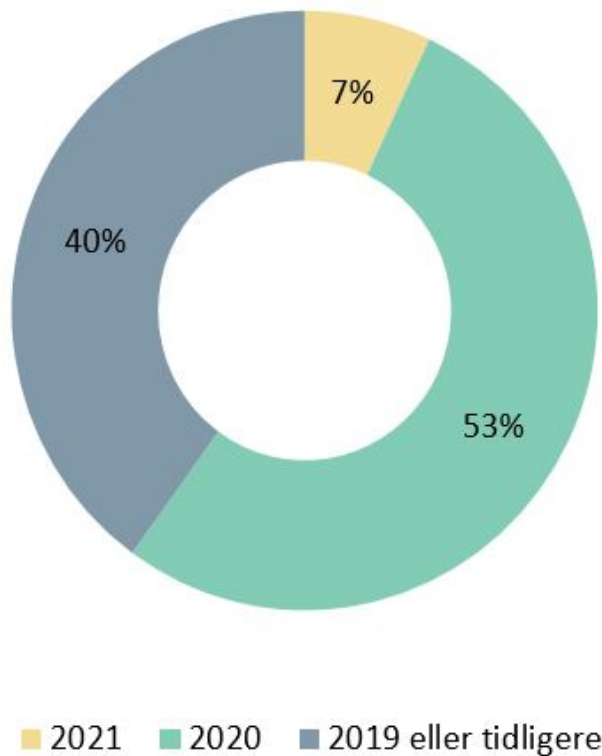
Antall kommuner som har overordnet beredskapsplan på plass har vært stabilt høy over flere år. Resultatene i årets undersøkelse bekrefter trenden.

- 97 prosent av kommunene oppgir at de har utarbeidet en overordnet beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal til enhver tid være oppdatert, og som et minimum skal den revideres én gang per år.

- 7 prosent er i gang med revidering inneværende år og 53 prosent reviderte planen i 2020. 40 prosent reviderte planen i 2019 eller tidligere (figur 5).

Overordnet beredskapsplan

Figur 5. Andelen kommuner med overordnet beredskapsplan og fra hvilket år.

Det er viktig at alle kommuner jobber med å tilfredsstille lovkravet om en oppdatert beredskapsplan. I år er det flere kommuner som bemerker at revisjon av beredskapsplanen er utsatt på grunn av pandemihåndteringen. Samtidig er det viktig at endringer blir tatt inn i beredskapsplanen fortløpende. En kommune utdyper sitt svar slik:

«Vi har ukentlig møte i kriseledelsen og pandemien gir oss fortløpende forbedringspunkter som vi tar inn i planen.»

2.2.1 Minimumskravene til overordnet beredskapsplan

Overordnet beredskapsplan skal utarbeides med utgangspunkt i helhetlig ROS.

- 74 prosent av de som har overordnet beredskapsplan svarer at den helhetlige ROS-analysen danner utgangspunktet for planen.
- 23 prosent svarer at ROS-analysen delvis ligger til grunn for beredskapsplanen.

I tillegg skal beredskapsplanen, som et minimum, inneholde:

- a) en plan for kommunens kriseledelse som gir opplysninger om hvem som utgjør kommunens kriseledelse og deres ansvar, roller og fullmakter, herunder hvem som har fullmakt til å bestemme at kriseledelse skal samles
- b) en varslingsliste over aktører som har en rolle i kommunens krisehåndtering. Kommunen skal informere alle som står på varslingslisten om deres rolle i krisehåndteringen
- c) en ressursoversikt som skal inneholde opplysninger om hvilke ressurser kommunen selv har til rådighet og hvilke ressurser som er tilgjengelige hos andre aktører ved uønskede hendelser. Kommunen bør på forhånd inngå avtaler med relevante aktører om bistand under kriser
- d) evakueringsplaner og plan for befolkningsvarsling basert på den helhetlige ROS-analysen
- e) plan for krisekommunikasjon med befolkningen, media og egne ansatte

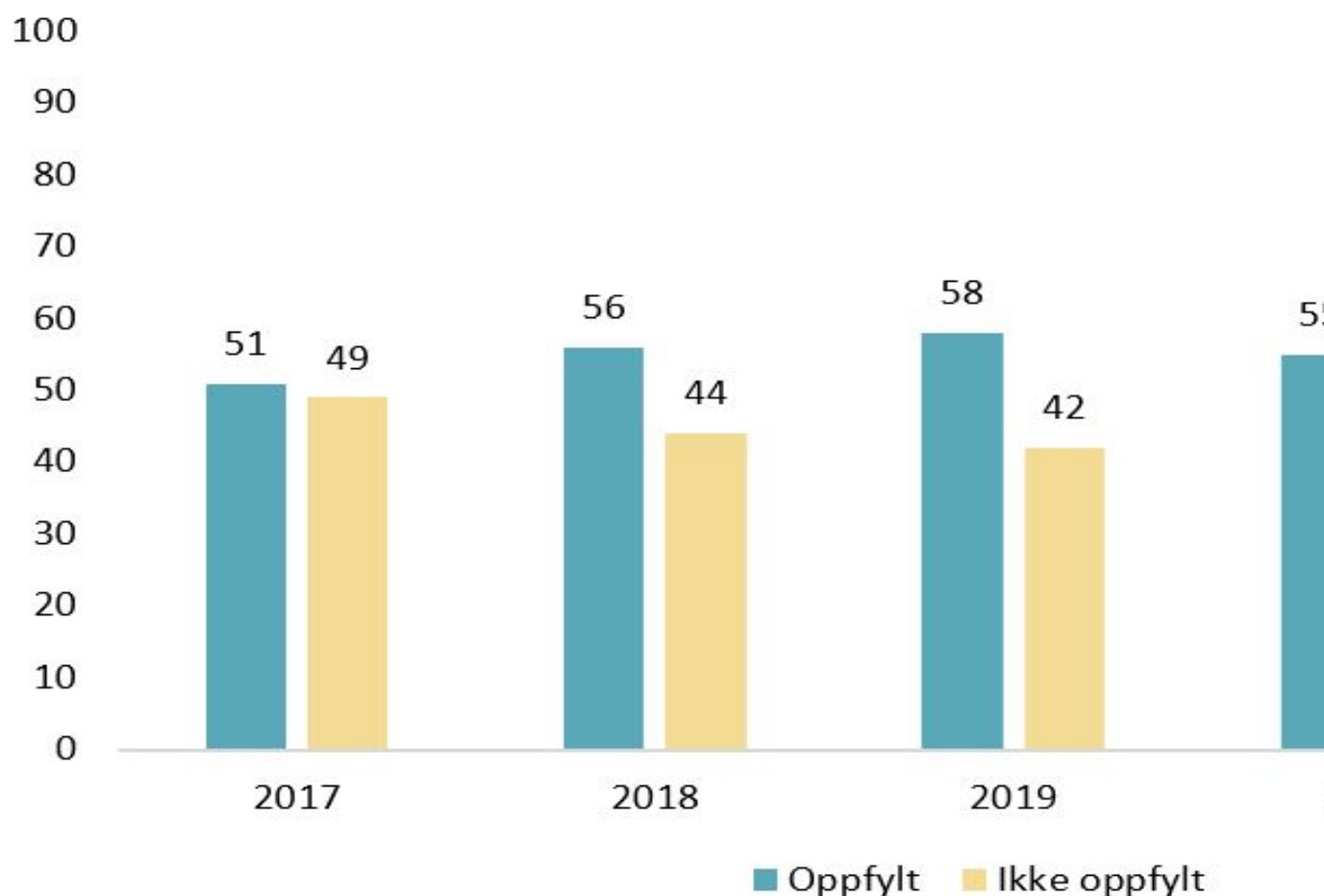
For å kunne si noe om kvaliteten på overordnet beredskapsplan, har vi spurt om oppfølgingen av disse minimumskravene (med unntak av plan for befolkningsvarsling).

Blant kommunene som har utarbeidet overordnet beredskapsplan, oppgir alle at de har en plan for kommunens kriseledelse.

- 99 prosent oppgir at de har varslingslister på plass.
- 96 prosent har oversikt over interne og eksterne ressurser.
- 95 prosent oppgir at de har en plan for krisekommunikasjon.
- 87 prosent oppgir at de har en evakueringsplan.

47 prosent av kommunene har en beredskapsplan som oppfyller samtlige av de utvalgte kravene, mens 53 prosent mangler ett eller flere krav.

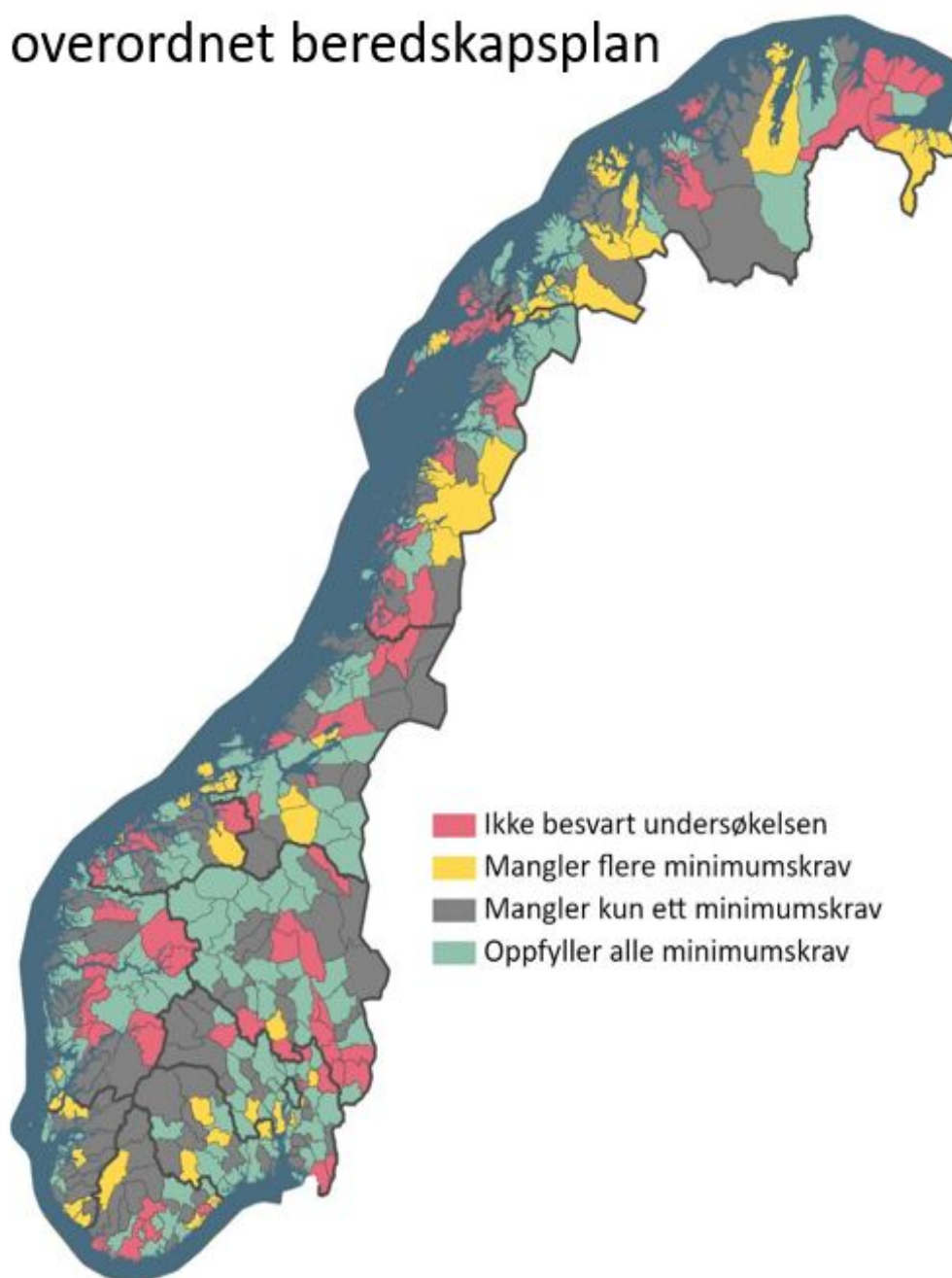
Oppfylt minimumskrav i overordnet b

Figur 6. Andelen kommuner som har en overordnet beredskapsplan som oppfyller samtlige minimumskrav, og andelen som mangler ett eller flere krav. 2017-2021.

Samlet sett har det vært en positiv utvikling de siste årene med at flere kommuner har samtlige minimumskrav på plass. I årets undersøkelse melder flere av kommunene at de ikke har hatt tid til å revidere overordnet beredskapsplan på grunn av pandemihåndteringen. Det forklarer den markante nedgangen fra 55 til 47 prosent fra i fjor. Ser vi nærmere på tallene, ser vi at 40 prosent mangler bare ett minimumskrav. I fjor var dette tallet 28. Det kravet flest mangler er en oppdatert beredskapsplan.

Minimumskrav til overordnet beredskapsplan

Figur 7. Kart som viser en oversikt over hvilke kommuner som oppfyller alle minimumskravene til overordnet beredskapsplan (grønn), hvilke kommuner som kun mangler ett krav (grå) og hvilke kommuner som mangler flere krav (gul) eller ikke har besvart spørsmålet (rød).

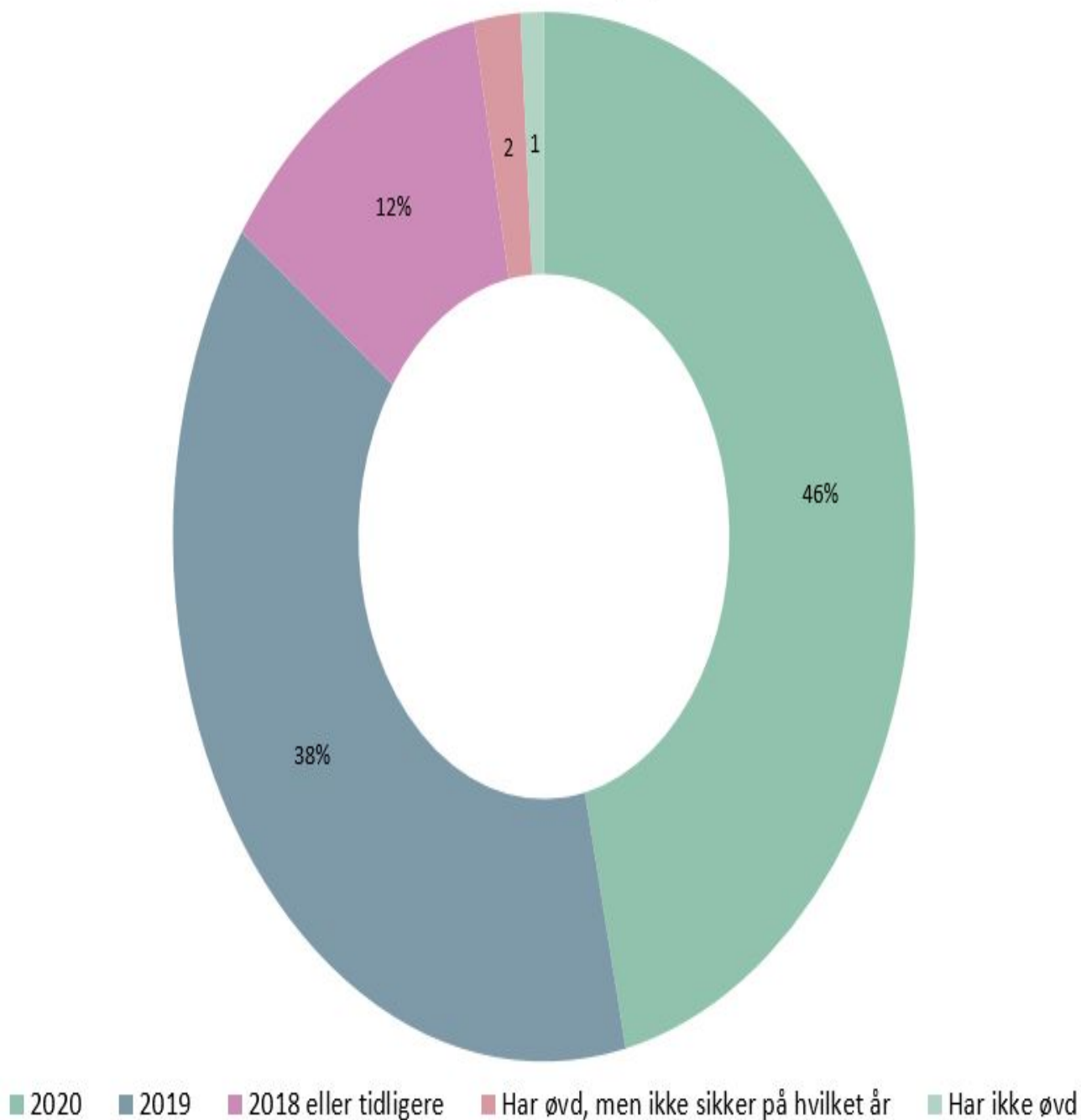
Ser vi på kartet som viser oversikten over kommuner med oppfylte minimumskrav til overordnet beredskapsplan ser vi at det er kommuner i Vestfold og Telemark og Oslo og Viken som oppfyller flest krav (figur 7).

2.2.2 Er beredskapsplanen øvd?

Forskrift til kommunal beredskapsplikt stiller krav om at kommunen skal øve beredskapsplanen hvert annet år. Scenarioene som øves bør hentes fra kommunens helhetlige ROS-analyse. Dersom det skjer en alvorlig hendelse i en kommune, er håndteringen avhengig av samvirke med andre aktører. Øvelser er derfor en viktig arena for kommunen i å utvikle sin samordningsrolle.

- 84 prosent av kommunene svarer at de har øvd egen beredskapsorganisasjon i løpet av de siste to årene (figur 8).

Øvd beredskapsplan

Figur 8. Andelen kommuner som har øvd overordnet beredskapsplan, og hvilket år den sist ble øvd.

Det er flere kommuner som bemerker at de har håndtert reelle hendelser i 2020 og mange ser på håndtering av hendelser som en god erstatning for øvelser.

«I løpet av 2020 ble det ikke prioritert tid til å gjennomføre øvelser på grunn av den pågående pandemien. Kommunens kriseledelse anser håndtering av akutte utfordringer underveis i pandemien for å gi et bedre læringsutbytte enn en øvelse.»

En ekstraordinær hendelse som må håndteres over tid kan kvalifisere vel så bra som en øvelse når det gjelder å øke krisehåndteringsevnen. Funn og forbedringspunkter avdekket i både øvelser og hendelser, er det som styrker robustheten og reduserer sårbarhet. Det er likevel en forskjell ved at hendelser kommer ubeleilig og må håndteres ad hoc, mens øvelser kan planlegges for å sikre et mer systematisk læringsutbytte.

Gjennom øvelser kan man teste og videreutvikle systemer, funksjoner og kompetanse, eller påvise effekt av gjennomførte tiltak og endringer. I tillegg ligger det stor verdi i læringen som finner sted i planleggingsfasen, i tillegg til selve gjennomføringen av en øvelse.

Øvelser er også et viktig virkemiddel for å øke kompetanse knyttet til krisehåndtering og styrke samarbeidet med andre aktører. Jo mer komplekst samfunnet blir og jo mer avhengige aktørene blir av hverandre, desto større blir behovet for å samvirke. Den enkelte aktør bør øve sin organisasjon systematisk i henhold til en øvelsesplan. Og når det gjelder tverrsektorielle utfordringer på lokalt nivå er det viktig at aktørene øver sammen.

Koronapandemien har uten tvil utfordret krisehåndteringsevnen internt og på tvers av virksomheter og nivåer.

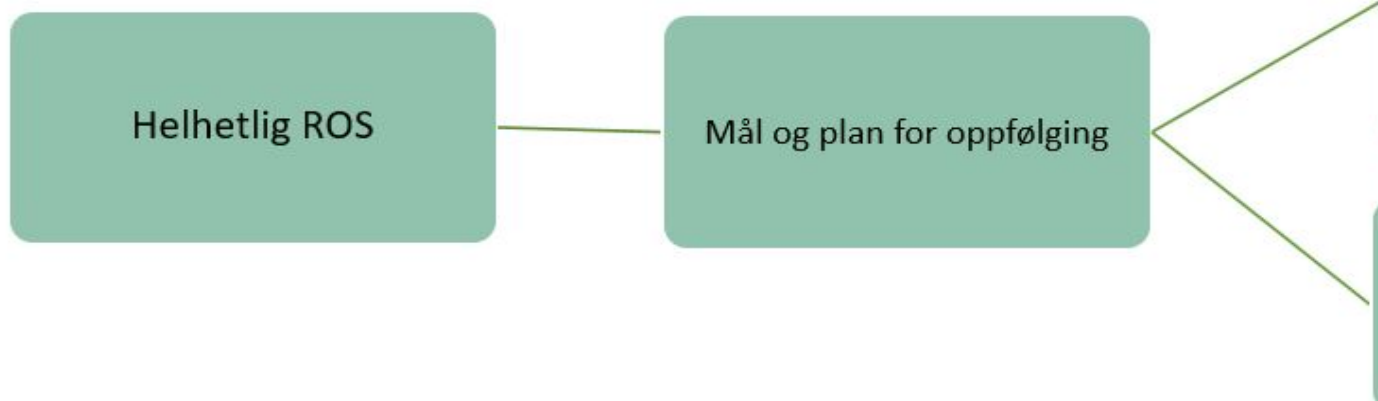
Det er derfor viktig å styrke den samlede kompetansen når det gjelder øvelser som virkemiddel i det helhetlige og systematiske arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Når vi rammes av pandemi, flom, skogbrann eller skred blir beredskapen satt på prøve, og forhåpentligvis fører det til at vi blir bedre rustet til å håndtere neste prøvelse – eller øvelse.

2.3 Helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid

Det er et krav at kommunens samfunnssikkerhetsarbeid skal være helhetlig og systematisk, og at det er forankret i kommunestyret. På bakgrunn av den helhetlige ROS-analysen skal kommunen utarbeide mål og strategier for samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen og ha en plan for oppfølging. ROS-analysen er dermed en viktig premissleverandør for mer enn bare beredskapsplanlegging, og skal i tillegg inngå i kommunens plan- og styringssystemer (figur 9). Det er med andre ord et krav om at samfunnssikkerhetsarbeidet skal være et kontinuerlig arbeid også når det ikke skjer en hendelse eller er en øvelse på gang.

Kobling mellom samfunnssikkerhetsarbeid o

Figur 9. Integrering og oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen.

2.3.1 Mål og plan for oppfølging

For å kartlegge om kommunene jobber helhetlig og systematisk med samfunnssikkerhetsarbeidet har vi spurt om de har mål for arbeidet og plan for oppfølging. Målsettinger og strategier bør gjenspeile hvordan kommunen vil jobbe for å styrke samfunnssikkerheten og si noe om de valgene kommunen vil ta for å nå sine langsiktige mål.

- 81 prosent av kommunene har utarbeidet mål for arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.
- 69 prosent har utarbeidet planer for oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet.

2.3.2 Forankring i kommunestyret

En viktig indikator for kvaliteten på samfunnssikkerhetsarbeidet er at det har en forankring i kommunens administrative og politiske ledelse. Ved å legge til rette for kommunestyrebehandling av helhetlig ROS, plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan, legges det også til rette for at kommunens ledelse tar stilling til viktige samfunnssikkerhetsspørsmål. Kommunestyret bør involveres både i oppstart av arbeidet og

når analysen foreligger, men det er opp til kommunene selv å bestemme når og hvordan dette gjøres.

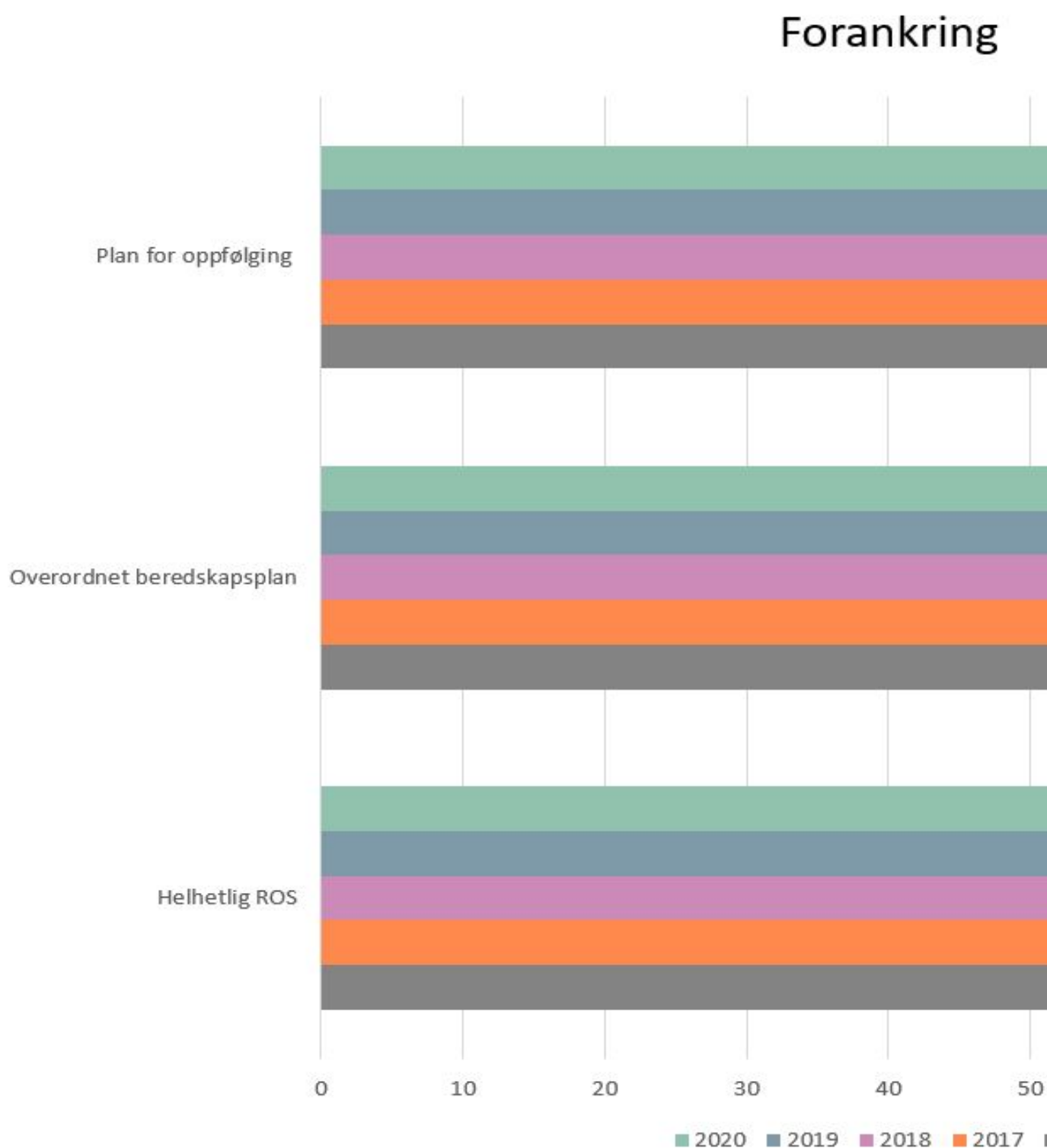
Årets undersøkelse viser at det generelt er god forankring av viktige styrende dokumenter i kommunestyret (figur 10).

Forankring av helhetlig ROS i kommunestyret er et krav i forskrift til kommunal beredskapsplikt og resultatene for i år viser at

- 94 prosent av kommunene oppfyller dette kravet.

Forankring av plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan er ikke et forskriftskrav og resultatene for dette er også noe lavere, men likevel ganske stabilt høyt.

- Plan for oppfølging er forankret hos 73 prosent av kommunene.
- Overordnet beredskapsplan er forankret hos 80 prosent av kommunene.

Figur 10. Forankring av helhetlig ROS, plan for oppfølging og overordnet beredskapsplan i kommunestyret.

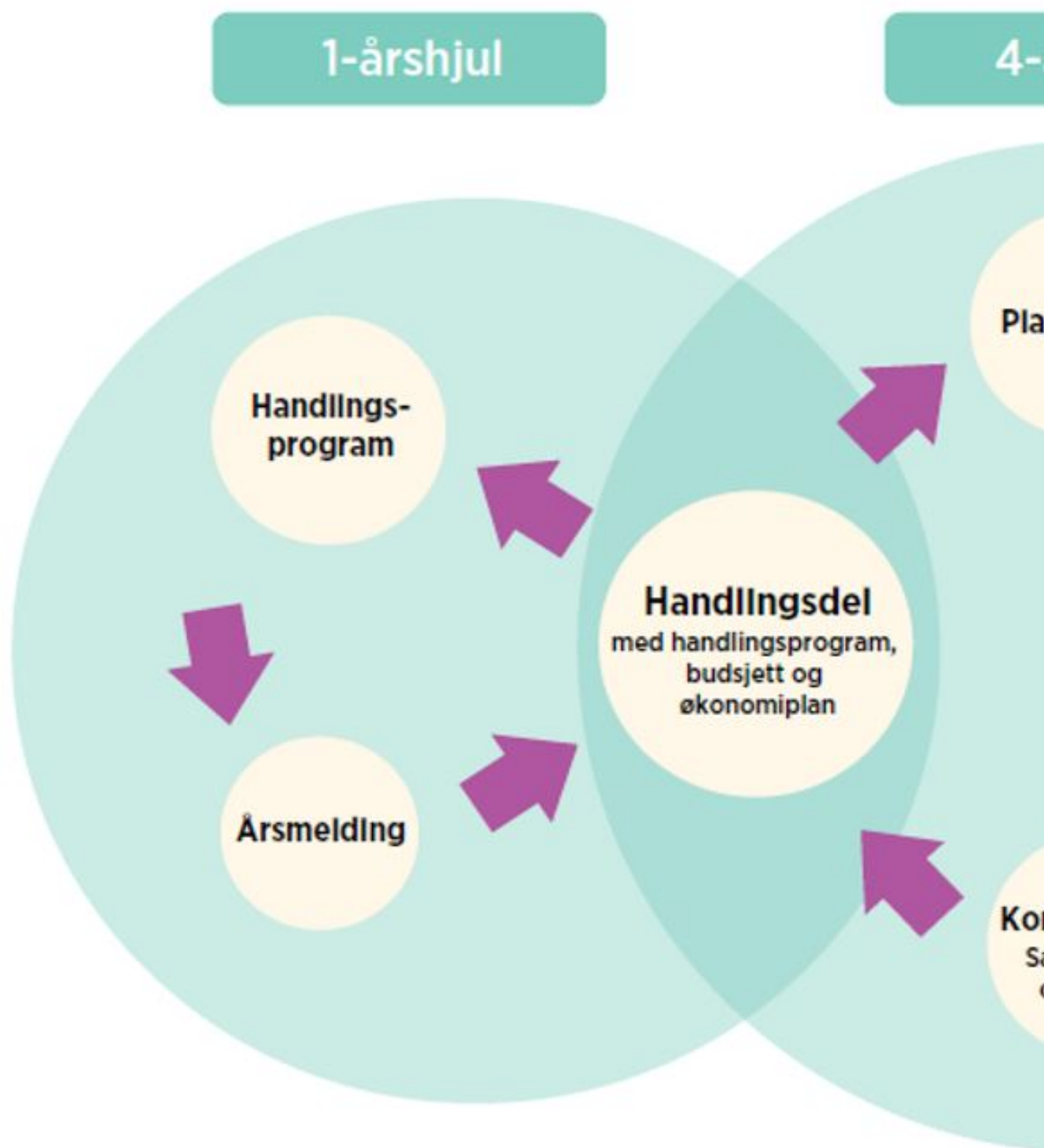
I tråd med ansvars- og likhetsprinsippet er det kommunens ledelse i det daglige som også skal håndtere en uønsket hendelse. At kommunene vurderer det som viktig å involvere kommunens ledelse, er en fornuftig tilnærming slik at de har kjennskap til og får eierskap til beredskapsplanen. Resultatene viser at den politiske ledelsen i kommunene får et godt

kunnskapsgrunnlag for sine avgjørelser som påvirker det videre arbeidet med samfunnssikkerhet i kommunen.

2.3.3 Kobling mellom samfunnssikkerhetsarbeid og kommunens plansystem

Forskrift til kommunal beredskapsplikt gir kommunen plikt til å integrere og følge opp samfunnssikkerhetsarbeidet i planer etter plan- og bygningsloven (pbl). I § 3-1 (i pbl) heter det at planer skal fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv. Ved å integrere kommunens arbeid med kommunal beredskapsplikt i plansystemet vil arbeidet i større grad synliggjøres og få en tydeligere forankring (figur 11).

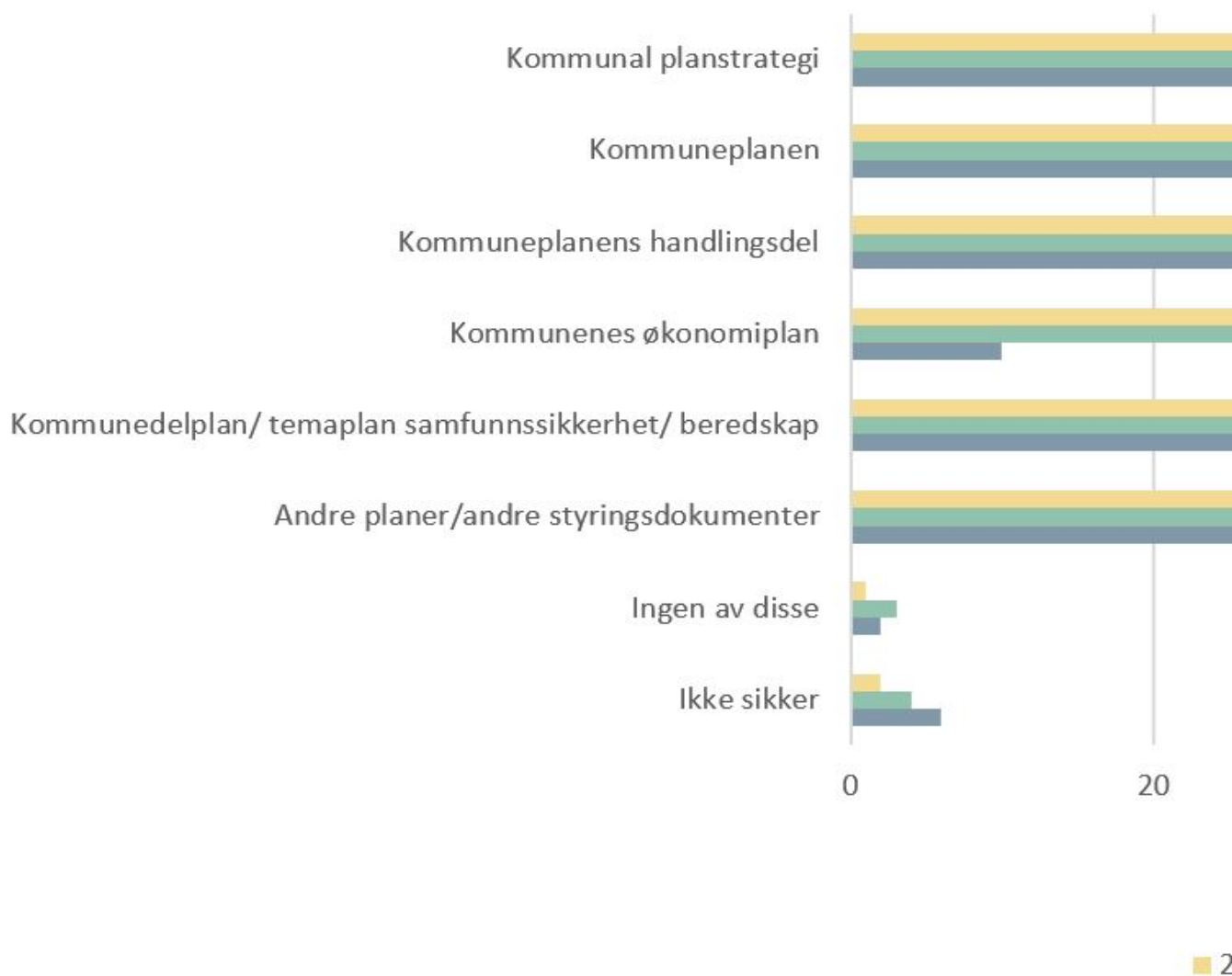
Helhetlig ROS kan for eksempel fungere som et kunnskapsgrunnlag i kommunenes arbeid med planstrategi og kommuneplan. Funn i den helhetlige ROS-analysen kan tas inn som satsingsområde(r) der kommunen ofte tar stilling til langsiktige utfordringer (for eksempel klimaendringer). Eventuelle tiltak kan følges opp gjennom handlingsdel og økonomiplan. I plan for oppfølging av helhetlig ROS kan man beskrive tiltak som skal følges opp i arealplanleggingen. Helhetlig ROS kan i tillegg avdekke naturfarer som må følges opp med ytterligere undersøkelser.

Figur 11. Arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap må integreres i planer etter plan- og bygningsloven.

Det kommunale plansystemet er et vesentlig virkemiddel for å ivareta samfunnssikkerhet og legge til rette for å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn. Derfor har vi spurt kommunene om deres arbeid med samfunnssikkerhet er integrert i planer etter plan- og bygningsloven.

Samfunnssikkerhet integ

Figur 12. Er kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap integrert i en eller flere av følgende planer etter plan- og bygningsloven?

Spørsmålet belyser hvorvidt det er en kobling mellom helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan og kommunens øvrige plansystem (figur 12). Årets undersøkelse viser at:

- 84 prosent har integrert samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunal planstrategi.
- 76 prosent i kommuneplanen.
- 51 prosent i kommuneplanens handlingsdel.
- 39 prosent i kommunedelplan/temaplan for samfunnssikkerhet og beredskap.

- 44 prosent i kommunens økonomiplan.
- 41 prosent svarer at det er integrert i andre planer.

Resultatene viser en svak økning fra i fjor. Det betyr at hensynet til samfunnssikkerhet i planer etter pbl ivaretas i større grad enn tidligere, men det er fortsatt store variasjoner mellom kommunene. Resultatet gjenspeiles i årsrapporteringene fra statsforvalterembetene, der flere embeter også trekker fram at ROS-analysene framstår som lite kvalitetssikret. Det er positivt at statsforvalteren følger opp kommunene i dette arbeidet, og vi anbefaler at fokuset fortsatt er høyt på dette i årene som kommer.

2.4 Kommunen som samordner

Kommunal beredskapsplikt gir kommunen en plikt til å være en pådriver i arbeidet med samfunnssikkerhet, invitere med andre samfunnssikkerhetsaktører og legge til rette for samarbeid om virkemidlene.

Årets undersøkelse viser en positiv utvikling i samarbeidet mellom kommunene og andre beredskapsaktører.

2.4.1 Samarbeid om helhetlig ROS

Kommunen skal påse at relevante offentlige og private aktører inviteres med i arbeidet med utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalysen. I arbeidet med helhetlig ROS er det ikke bare sluttproduktet som er viktig, men også prosessen rundt. Mye kunnskap kommer fram gjennom samarbeid med andre aktører i ulike faser av analysearbeidet. Flere aktører er av vesentlig betydning for kommunens arbeid med samfunnssikkerhet, og kommunen skal legge til rette for samarbeid med disse. Eksempler på slike aktører er politi, frivillige organisasjoner, storulykkevirksomheter, energi- og nettselskaper, Avinor, Kystverket, Forsvaret og Sivilforsvaret. Et tverrfaglig samarbeid, både innad i kommunen og eksternt med andre offentlige og private aktører, er vesentlig for å få relevant kunnskap.

Resultatene i årets undersøkelse viser at flere har samarbeidet med frivillige organisasjoner, Sivilforsvaret og Forsvaret om helhetlig ROS enn året før, men det er fortsatt potensial for økt samarbeid (2020 i parentes):

Blant de kommunene som har gjennomført helhetlig ROS har

- 83 (83) prosent samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 61 (65) prosent samarbeidet med private aktører og
- 67 (62) prosent med frivillige organisasjoner.
- 57 (57) prosent samarbeidet med andre kommuner.
- 51 (48) prosent samarbeidet med Sivilforsvaret og 39 (32) prosent med Forsvaret.

2.4.2 Samarbeid om beredskapsplanlegging

DSB anbefaler at kommunen utarbeider overordnet beredskapsplan i samarbeid med øvrige samfunnssikkerhetsaktører. Da vil man få gjensidig oversikt over planer, ansvar, roller og ressurser.

Blant de kommunene som har en overordnet beredskapsplan svarer (2020 i parentes):

- 74 (77) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 56 (63) prosent at de har samarbeidet med frivillige organisasjoner.
- 46 (61) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 41(49) prosent at de har samarbeidet med private aktører.
- 37 (44) prosent at de har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 24 (28) prosent Forsvaret.

Nedgangen i årets resultater kan i hovedsak skyldes at kommunene har stått i en kontinuerlig krisehåndtering i forbindelse med pandemien.

2.4.3 Samarbeid om øvelser og krisehåndtering

For å få til en effektiv håndtering av uønskede hendelser, er det nødvendig med samarbeid om øvelser og krisehåndtering.

Øvelser er en viktig arena for kommunenes videreutvikling av samordningsrollen. Kommunene bør derfor planlegge, gjennomføre og evaluere øvelser i samarbeid med eksterne aktører. Scenarioene for øvelsene bør hentes fra kommunens helhetlige ROS.

For eksempel kan hyppigere og sterkere naturhendelser bety flere situasjoner hvor beredskapsressursene blir uttømt, og det er derfor behov for å tenke langsiktig og planlegge for håndtering av hendelser som er større enn hva vi ser i dag.

Blant de kommunene som har hatt øvelser, svarer (2020 i parentes):

- 80 (82) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 56 (59) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 47 (49) prosent at de har samarbeidet med frivillige organisasjoner.
- 33 (35) prosent samarbeid med private aktører.
- 33 (36) prosent at de har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 19 (20) prosent Forsvaret.

For å kunne håndtere en krise på en god måte, er det nødvendig at deltakere i kommunens kriseorganisasjon er kjent med ansvar, organisering og rollefordeling. Det er opp til kommunen selv hvordan de organiserer sin kriseorganisasjon. Lov om kommunal beredskapsplikt stiller kun krav om en kriseledelse, og at de som inngår i krisehåndteringen har fått opplæring. En kriseledelse vil ha behov for støtte og vi har derfor spurt kommunene hvem de samarbeider med når det gjelder krisehåndtering.

Til spørsmålet om hvem kommunene har samarbeidet med innen krisehåndtering, så svarer (2020 i parentes):

- 85 (75) prosent at de har samarbeidet med andre offentlige aktører.
- 66 (58) prosent at de har samarbeidet med andre kommuner.
- 66 (51) prosent samarbeid med frivillige organisasjoner.
- 52 (41) prosent at de har samarbeidet med private aktører.

- 38 (37) prosent har samarbeid med Sivilforsvaret og
- 22 (18) prosent Forsvaret.

Resultatene viser at når det kommer til krisehåndtering har kommunene samarbeidet med andre aktører i betydelig større grad enn tidligere år.

2.4.4 Samarbeid med andre kommuner

Store utfordringene på tvers av sektorer, fagområder, forvaltningsnivåer og aktører krever gode areaer for samordning. Håndteringen av pandemien har ført til en betydelig belastning på kommunenes evne til å opprettholde alle sine funksjoner og tjenester. Årets undersøkelse viser at kommunene samarbeider mer om krisehåndtering enn de har gjort tidligere (figur 13). Dette er en positiv utvikling som gir kommunene bedre grunnlag for en felles situasjonsforståelse, et felles budskap og målrettede tiltak.

Figur 13. Samarbeid med andre kommuner når det gjelder helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan, øvelser og krisehåndtering.

2.4.5 Kommunalt beredskapsråd

DSB anbefaler kommunene å etablere kommunalt beredskapsråd. Det vil være en viktig arena for å ivareta samordningsrollen innen samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunene. Beredskapsrådet består ofte av lokale aktører fra politisk og administrativ ledelse i kommunen, representanter fra private og offentlige samfunnssikkerhetsaktører som eiere av

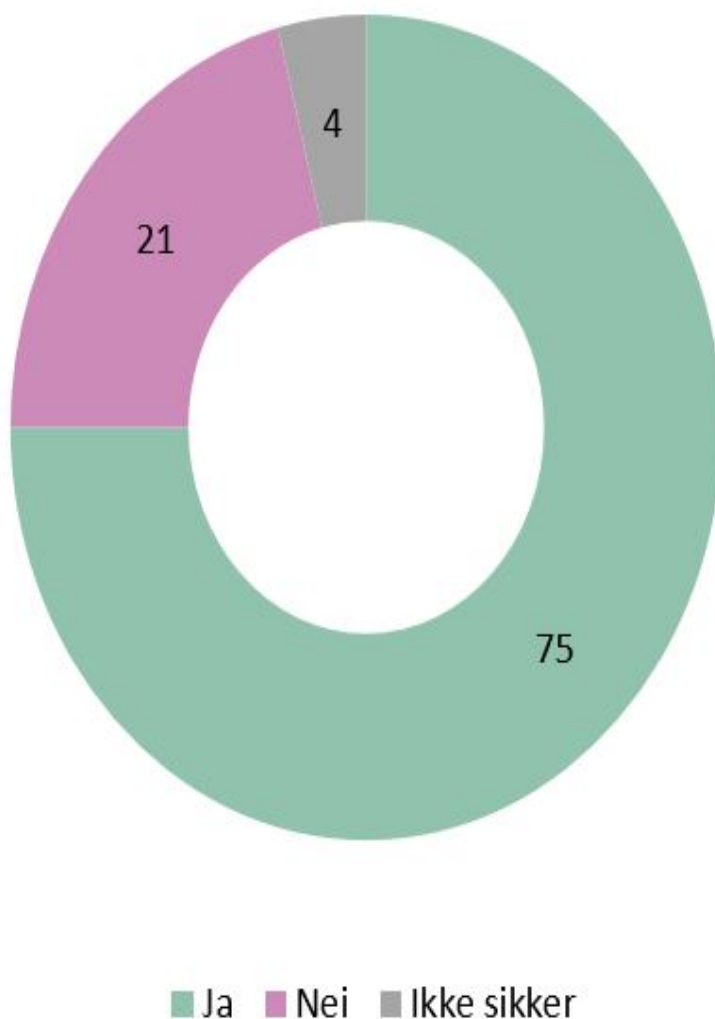
kritisk infrastruktur og kritiske samfunnsfunksjoner, næringsliv, frivillige organisasjoner, politi, Sivilforsvaret og Forsvaret. Det kommunale beredskapsrådet er naturlig å involvere i arbeidet med helhetlig ROS, overordnet beredskapsplan og øvelser.

75 prosent svarer at de har etablert kommunalt beredskapsråd, 21 prosent har ikke gjort det, og 4 prosent er ikke sikker. Dette er en liten økning fra året før. Samtidig sier resultatet ikke noe om hvordan kommunene bruker beredskapsrådet. Av kommentarene kan det se ut som at flere har et sovende beredskapsråd, og at det er noe usikkerhet knyttet til hva rådet i praksis skal brukes til:

"Beredskapsrådet er etablert og deltagere definert, men det er flere år siden det har vært i aktivitet".

Flere skriver også at det skal etableres kommunalt beredskapsråd i løpet av 2021.

Kommunalt beredskapsråd

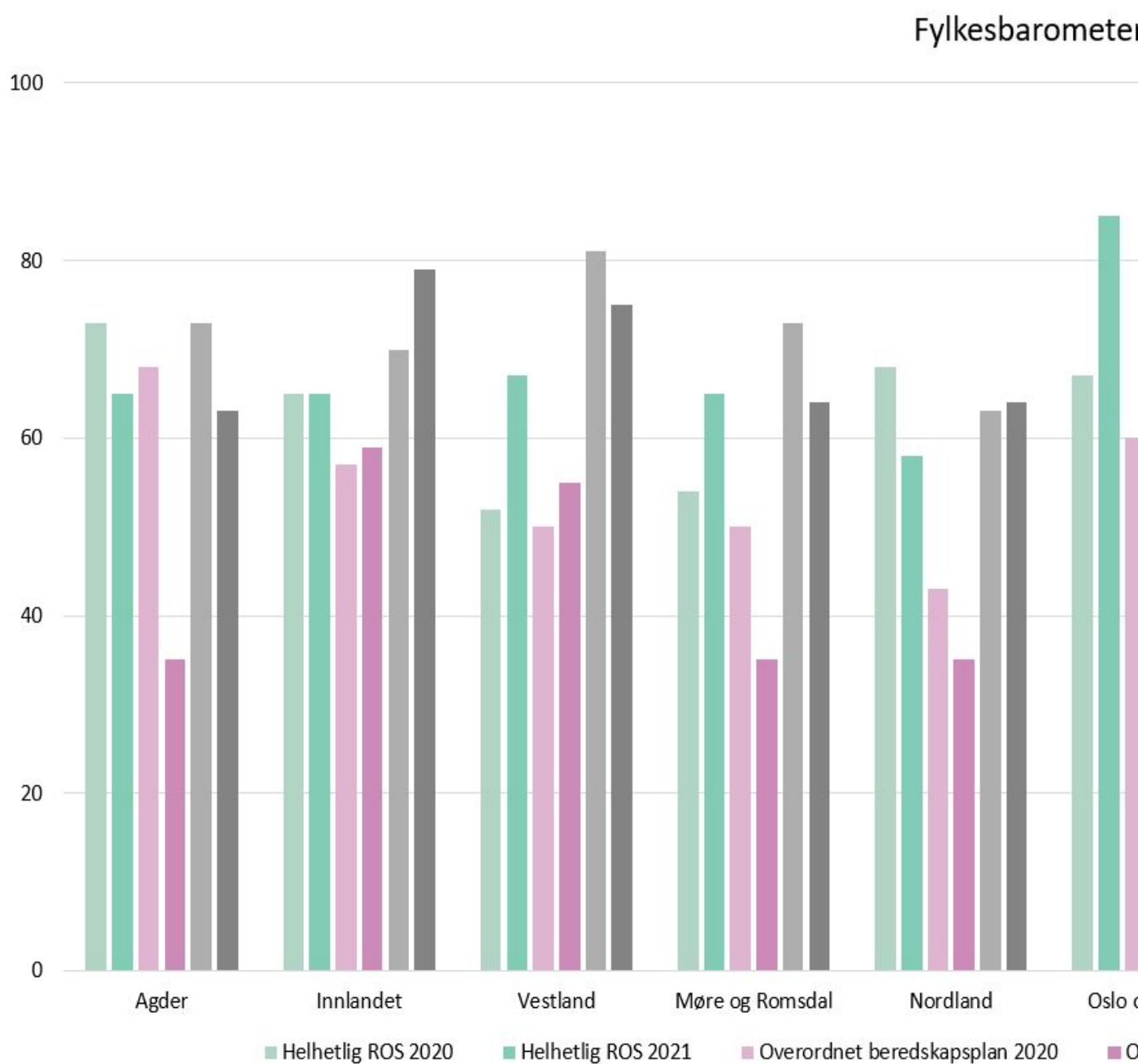

Figur 14. Andelen kommuner som har etablert kommunalt beredskapsråd.

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

3. Fylkesbarometer

Kommuneundersøkelsen har de senere årene vist en positiv utvikling når det gjelder antall kommuner som oppfyller kravene i kommunal beredskapsplikt. Som tidligere år presenterer fylkesbarometeret et samlet bilde av status for ivaretagelse av kommunal beredskapsplikt i landets fylker (figur 15). Årets fylkesbarometer viser resultatene fra 2020 og 2021.

Figur 15. Tallene viser andelen kommuner som har helhetlig ROS og oppfyller samtlige av de kravene vi har spurt om (grønne søyler), overordnet beredskapsplan med samtlige krav (rosa søyler) og plan for oppfølging (grå søyler) per fylke.

Vestfold og Telemark og Oslo og Viken er i en særstilling når vi ser alle resultatene samlet. I disse fylkene ligger resultatet et godt stykke over gjennomsnittet på alle målepunktene.

Trøndelag og Innlandet peker seg også positivt ut.

- Resultatene for 2021 viser at kommunene i 2020 har hatt mindre tid til å jobbe med planverk og systematisk oppfølging av samfunnssikkerhetsarbeidet.
- Rogaland og Oslo og Viken har den største andelen av kommuner som oppfyller flest minimumskrav til helhetlig ROS.
- Resultatene viser videre at det er kommuner i Vestfold og Telemark, Trøndelag og Oslo og Viken som skårer høyest i å oppfylle flest minimumskrav til overordnet beredskapsplan.
- Når det gjelder plan for oppfølging er det Rogaland, Vestfold og Telemark og Møre og Romsdal som skårer høyest.
- Kommunene i Vestland gjør et stort byks i positiv retning i å ha en plan for oppfølging.

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

4. Statsforvalteren veileder

Statsforvalteren har en svært viktig oppgave i å veilede og følge opp kommunene i deres arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap.

I 2015 spurte vi kommunene om de har fått veiledning av fylkesmannen i oppfølging av kommunal beredskapsplikt, og hvilke temaer det var gitt veiledning i. I årets undersøkelse har vi valgt å ta disse spørsmålene opp igjen.

Siden hele 2020 har vært preget av pandemihåndteringen, kan det være vanskelig å sammenligne resultater fra dette året med et mer normalt år. Noen av svarene gir likevel et godt bilde av samarbeidet mellom kommunene og statsforvalteren i 2020. Videre gjenspeiler resultatene fra kommuneundersøkelsen i stor grad det statsforvalterne har beskrevet i sine årsrapporter. Vi har derfor valgt å knytte noen kommentarer fra embetenes rapporteringer inn i dette kapittelet.

På spørsmålet om kommunen har fått veiledning i oppfølging av kommunal beredskapsplikt viser svarene i kommuneundersøkelsen en betydelig økning i generell veiledning i 2020, sammenlignet med 2015. Fysiske samlinger og oppfølging etter tilsyn har naturlig nok ikke vært gjennomført i like stor grad. Som ventet er mye av veiledningen knyttet til covid-19-håndteringen, slik flere kommuner bemerker:

"Covid-19 har gjort at kommunen i 2020 har hatt løpende kontakt med Fylkesmannen og andre kommunar".

"2020 har vært et unntaksår med tett kontakt med statsforvalter, noe som også kan sees på som veiledning".

Tilsvarende kommentarer finner vi i statsforvalternes årsrapporter, der samtlige embeter peker på hvordan pandemi-håndteringen har ført til et tettere forhold til kommunene:

"I 2020 har kontakten med kommunene vært svært nær og god".

"Året då vi skulle halda avstand, blei òg eit år som bringa kommunane og embetet meir saman".

Ett embete er ekstra tydelig på merverdien av krisehåndteringen:

"Mange av de gode resultatene i 2020 kan sies å komme på grunn av eller på tross av koronaen. Eksempelvis har tettere dialog med og oppfølging av kommunene på ulike fagområder vært en nødvendighet pga. fylkesmannens rolle i pandemihåndteringen, men dette har samtidig gitt positive merverdier vi vil trekke på for senere samarbeid".

På spørsmål om hvilke tema det ble gitt veiledning i, svarer omtrent halvparten av kommunene i kommuneundersøkelsen at veiledningen i hovedsak har handlet om krisehåndtering, bruk av krisestøtteverktøy og øvelser. En kommune kommenterer det slik:

"Året 2020 har vore prega av faktisk og praktisk krisehandtering. Derfor har kommunar, statsforvaltaren og andre organ hatt tett samarbeid og jamnlege møter for å handtere pandemien med dei utfordringar som har kome".

Mange svarer også helhetlig ROS, systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og overordnet beredskapsplan, selv om dette er noe lavere enn i 2015:

"Pga koronapandemien har det vore mindre veiledning om generelt beredskapsarbeid enn vanlig i 2020".

"Beredskapsfeltet i 2020 har hovedsakelig handlet om pandemien og i liten grad øvrige deler av fagfeltet".

"Deler av planverket skulle vært revidert i 2020, men på grunn av mye arbeid med covid-19 i hele kommunesektoren, har det i 2020 vært mindre tid til å fokusere /revidere dette planverket. Vi har derfor en målsetting om å utføre dette arbeidet i 2021".

Avsluttende oppsummering:

2020 har vært et spesielt og krevende år, der kommunenes beredskap har blitt prøvd under en langvarig og omfattende krise. Kommuneundersøkelsen 2021 er ingen evaluering av kommunenes covid-19-håndtering, men svarene og kommentarene til 80 prosent av landets kommuner gir oss et lite innblikk i hverdagen i beredskapsmiljøene i kommune-Norge, slik også disse kommentarene viser:

"Det gjøres en formidabel jobb i hele kommunen for å stå i den pågående pandemien, og det som mangler av dokumentasjon og oppfølging av gjeldende lovverk jobbes det jevnt med for å få på plass".

"Dette året har krevd mye og 50% stilling til beredskap har vore for lite. Vi har klart oss fint til no, men det er likevel mange arbeidsoppgåver og planar som ikkje er gjennomført etter planen".

Til tross for de krevende arbeidsforholdene, viser årets kommuneundersøkelse at det fortsatt jobbes jevnt og godt for å oppfylle kommunal beredskapsplikt ute i kommunene. Det er naturlig å forvente at erfaringene fra håndteringen av koronapandemien på alle forvaltningsnivåer vil bidra til å bedre samfunnssikkerhetsarbeidet i årene framover.

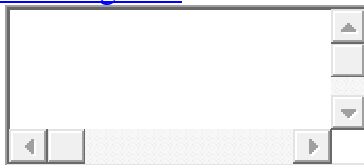
[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

5. Vedlegg

>> [Vedlegg - Spørreskjema 2021](#)

[Tilbake til innholdsfortegnelse](#)

[Lukk](#) Del lenke:

Orientering fra rådmannen - Rapport etter tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

08.06.2021

Saknr

15/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 21/42 - 3

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Tilsyn Statsforvalteren 2021

Saksopplysninger

Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) gjennomførte den 3. februar i år et digitalt tilsyn med den kommunale beredskapsplikt og helseberedskap i kommunen.

Målet med tilsynet var å undersøke om kommunens arbeid med kommunal beredskap og helseberedskap er i samsvar med kravene til kommunal beredskapsplikt og kommunal helseberedskap. Rapporten forelå den 9. mars og viser ingen avvik i kommunen.

Rådmannen er bedt om å orientere om tilsynet i møtet.

Vurdering

Statsforvalteren fører tilsyn med deler av kommunenes forvaltning og tjenesteproduksjon. Statsforvalterens rapporter er derfor viktige rapporter for kontrollutvalget å kjenne til da de bl.a. sier noe om tilstanden på det kontrollerte området i kommunen.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Rapport

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt og
helseberedskap

Osen kommune 03.02.2021

Innhold

1. Sammendrag	3
2. Bakgrunn/Formål	3
3. Rammer for tilsynet.....	4
4. Hovedinntrykk	4
4.1 Kommunal beredskapsplikt	4
4.2 Helseberedskap	5
5. Resultater fra tilsynet	6
6. Grunnlagsdokumenter	6
7. Deltakere.....	6

Tidspunkt for tilsynet	03.02.2021
Tilsynssted	Digitalt
Kontaktperson i kommunen	Roar Leirset
Statsforvalterens tilsynsgruppe	Dag Otto Skar, samfunnssikkerhet og beredskap, tilsynsleder Kaja Kristensen, Samfunnssikkerhet og beredskap, tilsynskoordinator, Marit Dypdal Kverkild, Fagdirektør helse- og samfunn, Siri Ramberg Stav, seniorrådgiver helse- og omsorg, Audhild Buan, juridisk seniorrådgiver helse- og omsorg
Tilsynsrapporten er godkjent av	Fylkesberedskapssjef Dag Otto Skar Fagdirektør helse- og samfunn Marit Dypdal Kverkild
Foreløpig rapport sendt	23.02.2021
Endelig rapport sendt	09.03.2021
Kommunens frist for oppfølgingsplan	-

1.Sammendrag

Tilsynet er gjennomført med hjemmel i lov om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivildforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) §29, forskrift om kommunal beredskapsplikt §10 og lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten m.m. (helsetilsynsloven) §2.

Målet med tilsynet var å undersøke om kommunens arbeid med kommunal beredskap og helseberedskap er i samsvar med kravene til kommunal beredskapsplikt og kommunal helseberedskap.

Statsforvalterens hovedinntrykk av kommunens arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap og helseberedskap, samt resultater fra tilsynet, er beskrevet under kapittel 4 i rapporten.

Statsforvalteren avdekket ingen avvik under tilsynet i Osen kommune.

2.Bakgrunn/Formål

Helseberedskap og kommunal beredskapsplikt er basert på de samme prinsippene og har et felles mål om beskyttelse av befolkningen.

Kommunene har ansvar for å utvikle trygge og robuste lokalsamfunn, og opprettholde nødvendige tjenester også når lokalsamfunnet rammes av uønskede hendelser som utfordrer kommunen, enten de forekommer i fredstid, ved sikkerhetspolitiske kriser eller i væpnet konflikt.

Tilsynet ble gjennomført med hjemmel i Sivilbeskyttelsesloven §29, forskrift om kommunal beredskapsplikt §10 og Helsetilsynsloven §2. I tillegg finnes tilsynshjemler i ulike særlover på helseberedskapsområdet.

Tilsynet skal følge bestemmelsene i kapittel 10 A i Kommuneloven.

Målet med tilsynet var å undersøke om kommunens arbeid med kommunal beredskap og helseberedskap er i samsvar med kravene i sivilbeskyttelsesloven §§14 og 15, forskrift om kommunal beredskapsplikt, helseberedskapsloven, forskrift om krav til beredskapsplanlegging, helse- og omsorgstjenesteloven, smittevernloven, folkehelseloven, forskrift om miljørettet helsevern og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten.

Statsforvalteren ville undersøke om kommunen, i tråd med kravene i lov og forskrift, hadde:

- En beredskapsplanlegging som bygger på risiko- og sårbarhetsanalyser av uønskede hendelser som kan inntreffe i egen kommune
- En forberedt kriseorganisasjon for håndtering av uønskede hendelser, herunder;
 - en forberedt kriseledelse
 - en kriseorganisasjon som kjenner egne beredskapsplaner
 - om kommunen har sikker informasjonsstyring og plan for krisekommunikasjon
 - om alle som har en rolle i beredskapen har fått opplæring
 - om beredskapen er øvet, evaluert og oppdatert

3. Rammer for tilsynet

Tilsynet er gjennomført etter prinsippene for systemrettet tilsyn. Skriftlig revisjonsvarsel ble sendt 05.01.2021.

På grunn av pågående pandemiutbrudd ble tilsynet gjennomført digitalt 03.02.2021. Deltakerne var lokalisert på ulike kontorsteder, og kommuniserte via videokonferanse. Tilsynet ble gjennomført iht. plan, med åpningsmøte, intervju med relevante personer i kommunen samt sluttmøte. Foreløpig oppsummering og evt. avvik ble presentert i sluttmøtet.

Denne rapporten omhandler evt. avvik og andre inntrykk som er avdekket under revisjonen.

Avvik er manglende etterleving av krav i lov og forskrifter som kommunen har plikt til å etterleve innenfor kommunal beredskapsplikt og kommunal helseberedskap.

Vi gjør oppmerksom på at Statsforvalteren kun undersøker om kommunens arbeid med kommunal beredskap og kommunal helseberedskap er i tråd med lov og forskrift. Tilsynet gir derfor ikke en fullstendig vurdering av kommunens arbeid med dette.

4. Hovedinntrykk

4.1 Kommunal beredskapsplikt

Osen kommune synes engasjert i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap og har utarbeidet en rekke relevante planer, bla egen plan for samfunnssikkerhet og beredskap fra 2018. Kommunen skal revidere flere overordnede planer i kommende periode. Med en fersk ROS-analyse på plass har kommunen et godt utgangspunkt for å sikre en rød tråd i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

Kommunens helhetlige ROS-analyse er fra 2020 og ble vedtatt i kommunestyret i 27.01.21. Prosessen med å utarbeide analysen involverte både interne og eksterne bidragsytere. I ROS-analysen følger en oversikt med forslag til tiltak, og kommunestyret har bedt om en prioritert plan for tiltak. Statsforvalteren bemerker at ROS-analysen har lite fokus på langvarig strømbrudd. Dette bør belyses ytterligere i kommunens arbeid framover, ikke minst med tanke på sårbarhet ved ekstremvær.

Kommunen har en oppdatert overordnet beredskapsplan, vedtatt i kommunestyret i august 2020. Planen er grei, men enkelte rutiner må skriftliggjøres ytterligere. Kommunen opplyser at de har SMS-system for befolkningsvarsling. Statsforvalteren bemerker at dette må omtales i beredskapsplanen. Dette gjelder også ressursoversikt som viser hvor planlagt evakuering/EPS skal etableres. Tiltent lokasjon er kjent i kriseledelsen, men bør omtales i planen.

Flere ansatte i kommunen har deltatt på CIM-kurs og kommunen har deltatt på beredskapsøvelser i regi av Statsforvalteren, senest våren 2019. Kommunen jobber med nytt system for internkontroll som bla. skal omfatte et system for opplæring.

4.2 Helseberedskap

Osen kommune sin plan for helsemessig og sosial beredskap ble utarbeidet og ferdigstilt i 2018. Planen inneholder årshjul for å sikre kontinuerlig arbeid med beredskap.

Kommunens ROS-analyse omhandler flere tema innen helse- og omsorgstjenesten. Tjenesten har deltatt aktivt i arbeidet og uttrykker at det har vært nyttig.

Smittevernplanen er fra 2012. Det er gamle navn og telefonnummer i planen. Statsforvalteren anbefaler at kommunen fastsetter en plan for evaluering av smittevernplanen.

Kommunen har avtale med Namsos kommune om kjøp av kommunelegetjenester. Osen kommune har egen lege som er stedfortreder for kommuneoverlegen.

Ansatte i sykehjem og hjemmetjenesten har egen brannberedskap, og de har plan om å øve på brannberedskapen årlig. Strømbrudd ble i intervju nevnt som en sårbarhet. Det er strømaggregat på sykehjemmet.

Osen kommune har et veletablert POSOM-team. Det er tverrfaglig sammensatt med blant annet lege og prest, og består av ansatte med lang erfaring. Teamet har hatt få hendelser de siste årene, og de har deltatt på øvelser med kriseledelsen. Det er ønskelig med mer samarbeid med POSOM-teamene i nabokommunene.

5.Resultater fra tilsynet

Ingen avvik.

6.Grunnlagsdokumenter

Plan/dokument	Gyldig fra	Gyldig til
Vedtatt planstrategi	2020	2024
Kommuneplanens samfunnsdel	2014	
Kommuneplanens arealdel, planbeskrivelse, planbestemmelser, kart		
Kommuneplanens arealdel, konsekvensutredning og ROS		
Plan for samfunnssikkerhet og beredskap i Osen kommune	2018	2021
ROS-analyse for osen kommune	2021	
Plan for kommunens kriseledelse	2020	
Kompetanseplan	2019	2023
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2018	2021
Smittevernplan	2012	
Oppdatert POSOM-plan Osen kommune	2020	
Handlingsplan for folkehelse	2021	
Helse- og omsorgsplan	2014	2025
Internkontroll sektor helse	2019	
Evalueringsplan av folkehelseplan	2020	
Plan for håndtering utbrudd Covid-19 Osen kommune versjon 2	26.11.20	
Vaksinering – Coronavirus – Plan Osen kommune	5.1.2021	

7.Deltakere

Navn	Funksjon/rolle	Virksomhet	Åpnings møte	Intervju	Sluttmøte
John Einar Høvik	Ordfører	Osen kommune	X	X	X
Roar Leirset	Rådmann og beredskapskontakt	Osen kommune	X	X	X
Elisabeth Fossum	sektorleder helse og omsorg	Osen kommune	X	X	X

Tone Moen Olesen,	helsesykepleier og leder av Posom-team	Osen kommune	X	X	X
Jorunn Haugan	fagsykepleier og NK leder institusjon	Osen kommune	X	X	X
Anita Carlsson	Kommuneoverlege	Osen kommune		X	X
Dag Otto Skar	Fylkesberedskapssjef Tilsynsleder	Statsforvalteren i Trøndelag	X	X	X
Kaja Korsnes Kristensen	Seniorrådgiver beredskap Tilsynssekretær	Statsforvalteren i Trøndelag	X	X	X
Marit Kverkild Dypdal	Fagdirektør Helse og samfunn	Statsforvalteren i Trøndelag	X	X	X
Siri Ramberg Stav	Seniorrådgiver Helse og omsorg	Statsforvalteren i Trøndelag	X	X	X
Audhild Buan	Juridisk seniorrådgiver helse og omsorg	Statsforvalteren i Trøndelag		X	X

Steinkjer, 09.03.2021

Dag Otto Skar
Fylkesberedskapssjef
Kommunal- og justisavdelingen

Marit Dypdal Kverkild
Fagdirektør helse- og samfunn
Helse- og omsorgsavdelingen

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG
Postboks 2600, 7734 Steinkjer

Orientering fra rådmannen - Rapport etter forvaltningskontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

08.06.2021

Saknr

16/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 21/42 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Vedlegg

Tilsyn Statsforvalteren - Forvaltningskontroll - Osen 2020

Saksopplysninger

Fylkesmannen (nå Statsforvalteren) gjennomførte i 2020 en forvaltningskontroll av:

- Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (PT)
- Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)
- Tilskudd til regionale miljøtiltak (RMP)

Rapporten etter tilsynet er datert 05.10.2020. Rapporten beskriver avvik (10 stk) og merknader (2 stk), samt frist for utbedring av avvikene.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til:

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der Statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Rådmannen er bedt om å orientere om tilsynet og oppfølgingen av dette i møtet.

Vurdering

Statsforvalteren fører tilsyn med deler av kommunenes forvaltning og tjenesteproduksjon. Statsforvalterens rapporter er derfor viktige rapporter for kontrollutvalget å kjenne til da de bl.a. sier noe om tilstanden på det kontrollerte området i kommunen.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget kan ta saken til orientering.

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Osen kommune
Dato rapport:	05.10.2020
Kontroll avholdt dato:	27.08.2020
Kontrollleder:	Kjersti Alne Solberg
Gjennomført av:	Marit Røstad Trude Larsen Kjersti Alne Solberg
Til stede fra kommunen:	Sandra Gausen Kvernland Odd-Robert Solvåg Roar Leirset
Kontrollerte ordninger:	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket (PT) Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) Tilskudd til regionale miljøtiltak (RMP)

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Fylkesmannen sin foreløpige rapport datert 27.08.2020 og Osen kommune sin tilbakemelding datert 02.09.2020. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Osen kommune ble det konstatert 10 avvik og 2 merknader.

2 Generelt om kommunen

Tabellen under viser hvor mye midler Osen kommune forvaltet i 2019 på de tilskuddsordningene kommunen hadde fått delegert myndighet fra staten:

Tilskuddsordning	Beløp - kr
Produksjonstilskudd + avløsning – ferie og fritid	13 173 898
Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	165 641
Skogfond	41 703
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	96 840
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	195 856
Regionale miljøtilskudd (RMP)	50 956
Tilskudd til drenering	32 080
SUM	13 756 974

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14».

§ 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Fylkesmannen har fått i oppdrag å kontrollere kommunenes forvaltning av de statlige tilskuddene på landbruksområdet, gjennom Tildelingsbrev fra KMD, kapittel 3.3.1.2.

Fylkesmannen skal kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll har etablert systemer og rutiner som sikrer at ordningen forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

4 Grunnlag for kontrollen

Fylkesmennene er gjennom vår Virksomhets- og økonomiinstruks og vårt Tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at vi bør ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år og at vi skal ha 100 % oppfølging av avvik.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt. Kontrollen skal også ivareta rettsikkerheten til søker.

5 Gjennomføring av kontrollen

På grunn av korona-pandemien ble kontrollen i stedet for en stedlig kontroll, gjennomført som en dokumentkontroll med møte på teams 27.08.2020.

Varsel om kontroll ble gitt i brev av 24.06.2020 og kontrollen ble gjennomført i perioden 24.06-27.08.2020.

Kommunen fikk tilsendt et egenvurderingsskjema som ble besvart og returnert Fylkesmannen og gjennomgått på møte i teams.

Kommunen fikk oversendt foreløpig rapport 24.08.2020. Det ble gitt tilbakemelding på fakta i foreløpig rapport i møtet 27.08.2020 og i e-post etter møtet.

Foreløpig rapport og tilbakemeldinger fra kommunen er lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der fylkesmannen finner grunn til å peke på behov for forbedringer

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Generelt	
Merknad 1	Behov for å videreutvikle system for internkontroll Kontrollen har gjennom forvaltningsdialog og gjennomgang av dokumenter, avdekket at kommunen har rutiner for de kontrollerte ordningene. Rutinene er bare delvis implementert. Kommunen har ikke gjennomført ROS-analyser og har heller ikke rutiner for oppfølging, rapportering og oppdatering av internkontrollen. Arbeid med internkontroll skal være et løpende arbeid. Det anbefales at det foretas en gjennomgang internt i kommunen, for å videreutvikle kommunens system for internkontroll på landbruk. Det vises til reglement for økonomistyring i staten.
Tilskuddsordning: Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	
Avvik 1	Manglende vurdering av «vanlig jordbruksproduksjon» på sau Det er utbetalt tilskudd til foretak som har lavt antall lammeslakt og lav slaktevekt på lam.
Avvik fra	Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 2 Grunnvilkår: «<i>Tilskudd etter forskriften kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jordbruksavtalen</i>». Rundskriv 2019-34, pkt. 2.3 «<i>Leveransene fra produksjonen skal stå i samsvar med antall dyr det søkes tilskudd for. Det må vurderes om produksjonen er for ekstensiv eller mangler næringsmessig forankring</i>». RS 2019-35, pkt. 4.2.3 gir retningslinjer for saksbehandling.
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Kommunen har ikke dokumentert hvilke vurderinger som er gjort i forhold til vurdering av «vanlig jordbruksproduksjon».

Avvik 2	Manglende gjennomføring av kontroll I eStil-PT er det behandlet 27 søknader og registrert 1 kontroll.
Avvik fra	Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 10 Opplysningsplikt og kontroll: «Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen». Rundskriv 2019-35, kap 5.1: «Kommunene skal gjennomføre kontroll av minst 10 prosent av foretakene som har søkt tilskudd per år. Med kontroll mener vi verifisering av informasjon for å sikre at korrekt informasjon legges til grunn for vedtak. Formålet med kontroll er å sørge for at saken er så godt opplyst som nødvendig før vedtak treffes (se kapittel 3.3), og bringe klarhet i om søkeren har gitt feil opplysninger eller unnlatt å gi opplysninger, som er av betydning for vedtaket om tilskudd. Den risikobaserte kontrollen kan skje både ved bruk av stedlig kontroll og/eller dokumentkontroll. Den som utfører kontrollen må velge den metoden som er mest egnet til å verifisere opplysningen som skal kontrolleres. I kapittel 6 er det beskrevet flere eksempler på informasjon og dokumentasjon som er relevant å etterspørre ved kontroll av de ulike opplysningene i søknaden».
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Det er ikke gjennomført kontroll på 10 % av foretakene.
Avvik 3	Vurdering av avkorting og aktsomhetsvurdering ved feilopplysninger I flere søknader er det oppgitt feil opplysninger på areal og fordeling av vekster. Kommunen har «korrigert» dette under saksbehandlingen.
Avvik fra	Forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 12 Avkorting ved feilopplysninger: «Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes. Tilskuddet kan også avkortes dersom foretaket ikke overholder de frister som kommunen, fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet har satt for å kunne utføre sine kontrolloppgaver i medhold av § 10». Rundskriv 2019-34, pkt. 12: «Bestemmelsen regulerer avkorting av tilskudd ved feilopplysninger. Avkorting innebærer at man foretar en reduksjon i tilskuddet foretaket i utgangspunktet oppfylte vilkårene for å motta. Hvis foretaket ikke oppfyller vilkårene for å motta produksjons- eller avløsertilskudd, skal tilskuddet avlås. Dette er ikke en avkorting». Rundskriv 2019-35, pkt. 6.15 gir retningslinjer for saksbehandling.
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart

Kommentar	Det er ikke vurdert avkorting ved feilopplysninger, det er heller ikke gjennomført aktsomhetsvurdering.
Merknad 2	Manglende vurdering av husdyr på beite I flere søknader er det godkjent et høyt antall dyr på beite. Kommunen bør under saksbehandlingen vurdere om det er sannsynlig at dyrene har gått på beite. Dette følger av bestemmelser gitt i PT-forskrift §3 3. ledd c. og d, som igjen er omtalt i RS 2019-34, punkt 3.7 og i RS 2019-35, punkt 6.8.1
Tilskuddsordning: Tilskudd til regionale miljøtiltak (RMP)	
Avvik 4	For lavt antall dekar kystlynghei pr beitende sau I én sak er det godkjent ca. 11 dekar kystlynghei pr sau. Dette er for lavt i forhold til anbefalingene i skjøtelsesplanen.
Avvik fra	Miljøtilskudd i jordbruket i Trøndelag 2019. Forskrift § 10 og i «Veileder Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2019». <i>«Tilskuddet betinger at sauene beiter arealet hele året og at de skal ta opp hoveddelen av fôret ved beiting så fremt klimamessige og dyreetiske forhold tillater det. Dyretallet må være tilpassa beitegrunnlaget».</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Kommunen må vurdere om dyretallet er tilpassa beitegrunnlaget. I skjøtelsesplanen er det anbefalt 15 dekar kystlynghei pr vinterfôra sau ved helårsbeiting. Dette tilsier 103 voksne sauer og ikke 160 slik det er søkt om og kommunen har godkjent. Dyretallet ser derfor ikke ut til å være tilpassa beitegrunnlaget. Det gis ikke tilskudd til lam på beite innenfor denne ordningen.
Avvik 5	Uberettiga tilskudd til «spredning av husdyrgjødsel om våren eller i vekstsesongen» Det er i en sak innvilga uberettiga tilskudd til spredning av husdyrgjødsel på areal klassifisert som «annet markslag». Uberettiga areal utgjør ca. 6,3 dekar.
Avvik fra	Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag. §21 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen, første ledd: <i>«I søknadsåret skal arealet høstes ved slått eller beiting etter spredning».</i> Veileder Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2019»: <i>«Det skal høstes avling etter spredning (samme år). Beiting regnes som høsting».</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Fylkesmannen ser på digitalt markslagskart at 6,3 dekar av omsøkt areal er klassifisert som «annet markslag». Innmarksbeiteareal er i utgangspunktet ikke godkjent som spredeareal, med mindre kommunen har godkjent arealet til dette formålet.

Avvik 6	Manglende kontroll Det ble behandlet 6 RMP-søknader i Osen i 2019. Det er ikke dokumentert i eStil RMP at det er gjennomført risikobasert kontroll på RMP. Det er heller ikke foretatt risikovurdering for utplukk av foretak til stedlig kontroll av søknader om regionale miljøtilskudd.
Avvik fra	Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag § 29 Opplysningsplikt og kontroll Rundskriv 2019-17, kap 4.5.1 Om risikobasert kontroll «Det skal gjennomføres risikobasert kontroll av opplysninger i søknader om tilskudd, jf. reglement om økonomistyring i staten.» «Kommunen skal plukke ut søknader til kontroll på bakgrunn av en risikovurdering».
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Det skal gjennomføres kontroll på minst 5 % av søknadene. Utplukk av søknader til kontroll skal gjøres på bakgrunn av en risikovurdering. Kommunen bør vurdere om de skal ta inn hvordan de skal gjøre risikovurdering og hvordan dette det skal dokumenteres i rutinebeskrivelsen for RMP.
Avvik 7	Mangelfull behandling av dispensasjon Kystlyngheia i en sak er ikke registrert som viktig eller svært viktig i naturbase. Arealet er imidlertid kartlagt og det er utarbeidet skjøtselsplan. Dette gir grunnlag for å innvilge dispensasjon fra kravet om registrering i naturbase. Det er ikke søkt om dispensasjon i denne saken.
Avvik fra	Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag 2019 § 28. <i>Administrasjon, dispensasjon og klage</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Det er Fylkesmannen som skal behandle søknad om dispensasjon fra regelverket i forskrift om miljøtilskudd i jordbruket i Trøndelag.
Tilskuddsordning: Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	
Avvik 8	Überettiga tilskudd gitt til inngjerding av utmarksarealer Det er i 2 saker innvilget tilskudd til inngjerding av skog/utmark.
Avvik fra	SMIL- forskriften § 5 Kap. 5.1.1. i rundskrivene 2015-17, 2017-13 og 2019-14
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Tiltak for å fremme biologisk mangfold i skog og utmark omfattes bare, dersom den aktuelle lokaliteten er gammel kulturmark. Dette kan for eksempel være slåtteyr eller seterområder. Det går ikke fram av kommunens saksutredning hvilken vurdering som gjøres av om arealene er gammel kulturmark eller ikke.
Avvik 9	Mangelfulle vedtaksbrev Vedtaksbrevene i 4 saker mangler informasjon om frist for gjennomføring, samt informasjon om kontrolltiltak og mulige reaksjonsformer. En av sakene mangler i tillegg informasjon om

	krav til rapportering.
Avvik fra	Pkt. 3.5 i rundskriv 2015-17 og pkt. 3.6 i rundskriv 2017/13: <i>Vedtaksbrevet til søkeren med eventuelle vedlegg skal inneholde:</i> - <i>Formål, og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til</i> - <i>Tilskuddsbeløp</i> - <i>Utbetalingsordning</i> - <i>Frist for gjennomføring av tiltaket og eventuelle andre vilkår som settes for bruken av midlene</i> - <i>Krav til rapportering</i> - <i>Kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til § 9 i forskriften</i> - <i>Mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet, med henvisning til § 10 i forskriften</i> - <i>Opplysning om klageadgang, med henvisning til § 8 i forskriften.</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Kommunen og overordna myndigheter skal ha mulighet for å kontrollere at tilskuddet brukes i henhold til forutsetningene, og evt. vurdere reaksjonsformer dersom det avdekkes brudd på regelverket. Kommunen plikter å opplyse om kontroll og eventuelle reaksjonsformer ved brudd på regelverket i vedtaksbrevet. I søknads- og saksbehandlingssystemet AGROS, som ble tatt i bruk i 2019, inneholder malene for vedtaksbrev standardtekster som ivaretar kravene som er nevnt i pkt. 3.5. Kommunen må i tillegg passe på å ta inn vilkår som er særskilt for den enkelte sak, der dette anses nødvendig.
Avvik 10	Kontroll er ikke dokumentert
	Mangelfull dokumentasjon av kontroll i flere saker
Regelverk	<i>Kap. 9.2 Kontroll i rundskriv 2015-17, 2017/13:</i> <i>«Kommunen må vurdere hvilken kontroll av søkers opplysninger som er nødvendig. I nødvendighetskriteriet ligger det at opplysningsplikten ikke er ubegrenset og at bare relevante opplysninger kan kreves. Typisk vil dette dreie seg om grunnlagsmateriale for å kunne fatte vedtak om tilskudd, samt dokumentasjon som muliggjør en effektiv kontroll av om tilskuddsutbetalingen er i overensstemmelse med forskriften.</i> <i>Kommunen er også ansvarlig for at det gjennomføres tilstrekkelige kontrolltiltak for å sikre at tilskuddet nyttes i tråd med forutsetningene. Det kan være aktuelt å kontrollere foretakets bokføring, korrespondanse og opptegetninger som vedkommer tilskuddet.</i> <i>I § 9 andre ledd står det at kommunen, fylkesmannen og Landbruksdirektoratet kan gjennomføre stedlig kontroll hos foretaket. En stedlig kontroll skal følge bestemmelsene i forvaltningsloven § 15».</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart

Kommentar	Kommunen er ansvarlig for at det gjennomføres tilstrekkelige kontrolltiltak, for å sikre at tilskuddet nyttes i tråd med forutsetningene. Det er ikke dokumentert at det er gjennomført kontroll i forbindelse med utbetaling i de tre sakene som er gjennomført. Øvrige saker er ikke blitt gjennomført og tilsagnet inndratt. Kontrollen kan foregå ved dokumentkontroll og stedlig kontroll. I en av sakene har tilskuddsmottaker skrevet i utbetalingsanmodningen at tiltaket er befart og godkjent. Kommunen bør ved gjennomført kontroll dokumentere dette ved å bruk dialog/notatfeltet i AGROS og/eller skrive en setning at det er gjennomført befaring på dato/hvilke kontrolltiltak som er gjennomført i utbetalingsbrevet. Det bør gå fram av kommunens internkontroll hvordan kontrollen med SMIL-tilskuddene skal foregå.
-----------	--

7 Avsluttende kommentarer

Osen kommune har gode skriftlige rutiner for de kontrollerte ordningene. Kommunen bør fortsette arbeidet med å videreutvikle sitt system for internkontroll, slik at rutinene i større grad implementeres og at rutinene også inngår i et helhetlig system for internkontroll.

Osen kommune har bestemt at tildelingen på SMIL ikke lenger skal behandles politisk, men administrativt. Det er slik det gjøres i de fleste kommuner, og vi synes at dette er en fornuftig endring.

Oppfølging av kontrollutvalgets saker pr mai 2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

08.06.2021

Saknr

17/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033

Arkivsaknr 21/38 - 6

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg

2020 Kontrollutvalgets vedtak - Valgperioden 2019-2023

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har et ansvar for å følge opp egne vedtak og kommunestyrets vedtak ifm. forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller.

I denne saken legges det derfor frem en oversikt over status for saker behandlet etter valget i 2019.

Status for sakene vil bli nærmere gjennomgått i møtet.

Vurdering

Med bakgrunn i fremlagte oversikt gis kontrollutvalget en mulighet til å sjekke ut at sakene enten er avsluttet, sendt til videre behandling, eller skal følges opp videre av kontrollutvalget.

Dersom kontrollutvalget selv ikke bestemmer noe annet anbefales det kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Osen kommune
Kontrollutvalgets saker
Perioden 2019-2023

2021 Dato	SAK	TITTEL	VEDTAK I KONTROLLUTVALGET	Følges opp:	Ferdig-behandlet
16/2		01/21 Referatsaker 16.02.2021	Referatsakene tas til orientering		JA
		02/21 Rapportering av timer	Kontrollutvalget tar rapporten fra Revisjon Midt-Norge til orientering		JA
		03/21 Forvaltningsrevisjon - Kvalitet og internkontroll i pleie- og omsorg	1. Kontrollutvalget slutter seg til forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitet og internkontroll i pleie- og omsorgstjenesten 2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med følgende innstilling: 1. Kommunestyret tar rapporten til orientering 2. Kommunestyret ber rådmannen følge opp revisors sine anbefalinger i kapittel 6.2 3. Kommunestyret ber rådmannen rapportere skriftlig til kontrollutvalget innen utgangen av 2022 på hvordan anbefalingene er fulgt opp, med en statusrapport til kontrollutvalget i løpet av 2021.	2021 og 2022 RM: skriftlig innen 2022 Status-rapport i 2021	KST 18/21 (som innstilt)
		04/21 Forvaltningsrevisjon Offentlige anskaffelser - Prosjektplan	Kontrollutvalget slutter seg til prosjektplan for Forvaltningsrevisjon offentlige anskaffelser	Levering frist 15/9	
		05/21 Eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon Brannvesenet Midt IKS - prosjektplan	Kontrollutvalget takker for invitasjonen, men pga. ressursituasjonen har Osen dessverre ikke mulighet til å delta i et fellesprosjekt denne gangen.		Ja
		06/21 Orientering fra rådmannen - Ansettelser i kommunen	Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering		Ja
		07/21 Kontrollutvalgets årsplan 2021	Kontrollutvalget vedtar det fremlagte forslag til årsplan for sin virksomhet i 2021	2021	
		08/21 Møteprotokoll 16.02.2021	Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 16.02.2021, godkjennes		Ja
27/4		09/21 Referatsaker 27.04.2021	Referatsakene tas til orientering		Ja

[illegible]

2020 Dato	SAK	TITTEL	VEDTAK I KONTROLLUTVALGET	Følges opp:	Ferdig- behandlet
18/2		01/20 ÅRSMELDING FRA KONTROLLUTVALGET FOR 2019	Kommunestyret tar årsmeldingen for 2019 fra kontrollutvalget til orientering.		Ja
		02/20 MØTEPLAN 2020 FOR KONTROLLUTVALGET I OSEN KOMMUNE	Møteplan 2020 for kontrollutvalget i Osen kommune er: Tirsdag 18. februar 2020, kl 0900 Tirsdag 24. mars 2020, kl 0830 Tirsdag 5. mai 2020, kl 0830 Tirsdag 1. september 2020, kl 0830 Tirsdag 13. oktober 2020, kl 0830 Tirsdag 8. desember 2020, kl 0830		Ja
		03/20 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL I	Kontrollutvalget vil gjennomføre følgende forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i 2020. <u>Forvaltningsrevisjon:</u> 2020: Internkontroll – pleie og omsorg. Denne forvaltningsrevisjon ble startet opp i 2018, avsluttes i 2020. 2020: Internkontroll i Osen kommune – Barnevern. <u>Eierskapskontroll:</u> 2020: Ingen eierskapskontroller gjennomføres i 2020. En risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet gjennomføres i løpet av første halvår 2020. Saken oversendes kommunestyret med innstilling som vedtak.	Peri- oden 2015- 2020	Ja
		04/20 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING AV KOMMUNENS	Risiko- og vesentlighetsvurderingen – Osen kommune legges til grunn for utarbeidelsen av		Ja

		VIRKSOMHET / OVERORDNET ANALYSE OSEN KOMMUNE – PRESENTASJON	kontrollutvalget plan for forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i perioden 2020 – 2024. • Kontrollutvalget oversender saken med innstilling til kommunestyret senest 12. mai 2020.		
		05/20 OPPFØLGING POLITISKE saker	Administrasjon innkalles for å orientere om følgende tema/saker: • Forebyggende barnevern i Osen kommune. Organisering og aktiviteter. • I referat/protokoller fra politiske møter er det referert til delegerte saker; Hvor kan interesserte finne disse sakene? (ikke graderte) • Status for sektor helse. Organisering – virksomhet – rammer • Status for sektor utvikling og miljø. Organisering – virksomhet – rammer • Status utredning ny skolestruktur.		Ja
			Orienteringer/Drøftinger Orienteringer: Administrasjon ved sektorleder oppvekst kultur orienterte om oppvekst, skoler og barnehage: o Organisasjon. o Bemanning. o Rammer. (Bygg, Økonomi) o Oppgaver o Dette er vi flinke til? o Dette kan vi gjøre bedre?		Ja
5/5		06/20 ÅRSMELDING OG REGNSKAP 2019 FOR OSEN KOMMUNE – TIL UTTALELSE	<u>Regnskap 2019:</u> • Kontrollutvalget slutter seg til revisjonsberetningen gitt av Revisjon Midt-Norge. • Kommunestyret må vedta inndekning 1 2020, for merforbruket i investeringer 2019. <u>Årsmelding 2019:</u> • Årsmeldingen er informativ og konsistent i forhold til regnskapet		Ja KST 15/20

		07/20 ÅRSRAPPORT SKATT 2019 – OSEN KOMMUNE – TIL UTTALELSE	Kontrollutvalget register at skatteinngangen i Osen kommune for 2019 viser en merinntekt på 3,03 mill kr i forhold til budsjett og 1,7 mill kr høyere enn skatteinngangen i 2018. Det er gjennomført 2 arbeidsgiverkontroller i Osen kommune i 2019. Det er ikke angitt hvor stor andel dette utgjør av totalt antall arbeidsgivere i kommunen. For Fosen totalt sett er det gjennomført 56 kontroller, noe som utgjør 5,0 % av totalt antall arbeidsgivere og er dermed innenfor kravet på minimum 5 %.		Ja
		08/20 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FOR OSEN KOMMUNE - PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL I PERIODEN 2021 – 2023	Sekretær legger frem forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroller for perioden 2021 – 2023 i utvalgets neste møte		Ja
		09/20 OPPFØLGING POLITISKE SAKER	Administrasjon innkalles for å orientere om følgende tema/saker: • Status for sektor utvikling og miljø. Organisering – virksomhet – rammer • Ny stilling – kultur. - o Organisasjon - o Rammer - o Mål - Oppgaver		Ja
			<u>Orienteringer:</u> Administrasjon orienterte om følgende saker: • Kort orientering om status og oppfølging covid-19. Rådmann orienterte om tiltak som var iverksatt samt tilpassing av driften i/av kommunen. Organisering av arbeidet samt oppfølging og iverksetting av nye retningslinjer og rutiner som besluttes av statlige myndigheter.		Ja

			Lette på tiltak samt bygge og vedlikeholde beredskapen i forhold til smittevern og behandling. • Informasjon om helsesektoren i Osen kommune. - o Organisasjon. - o Bemanning. - o Rammer. (Bygg, Økonomi) - o Oppgaver - o Dette er vi flinke til? - o Dette kan vi gjøre bedre? Sektorleder helse informerte. Kontrollutvalget fikk en informativ og god orientering. Dette gjør vi bra – vi kan og vil bli bedre. Orienteringen var lagt opp i henhold til listede punkter nevnt ovenfor. Plansjene som ble brukt i forbindelse med orienteringen er sendt ut til kontrollutvalgets medlemmer. • Kort orientering om forebyggende barnevern i kommunen. Organisering og aktivitet. Sektorleder oppvekst orienterte. Kommunene kjøper barnevernstjenester av Fosen barnevern. Det forebyggende arbeidet innen området skal drives av den enkelte kommune. Arbeidsformen har delvis funnet sin form. Osen kommune er fornøyd med arbeidsformen og resultatet/utbytte så langt. • I referat/protokoller fra politiske møter er det referert til delegerte saker; Hvor kan interesserte finne disse sakene? (ikke graderte) Rådmannen informerte. Viste til protokoller og postliste for å finne de delegerte sakene. • Status for utredning av ny skolestruktur. (Info om organisering og mandat.)		
--	--	--	---	--	--

			Sektorleder oppvekst orienterte. Oppgaven med videre utredning av skolestruktur er gitt til rådmann, holdes i linjeorganisasjon. Oppdraget er omfattende og det er pekt på spesielle områder som skal utredes godt og det er gitt føringer for hvem som skal høres i forbindelse med utredningen.		
30/6		08/20 RISIKO- OG VESENTLIGHETSVURDERING FOR OSEN KOMMUNE - PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON OG EIERSKAPSKONTROLL I PERIODEN 2021 – 2023	1. Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for Osen kommune for perioden 2021 – 2023. <u>Forvaltningsrevisjon:</u> 2021: a. Offentlig anskaffelser Følger Osen kommune lov og forskrift om offentlig anskaffelser. b. Mobbing i skolen Håndteres mobbesaker iht gjeldende lover gitte retningslinjer 2022: Internkontroll i Osen kommune, system Har Osen kommune et system for internkontroll som fungere for alle sektorer og er kjent for alle ansatte. 2023: Kvalitetssikring i opplæring. <u>Eierskapskontroll:</u> 2021: Ingen eierskapskontroll. 2022: Nord-Fosen utvikling AS Gjennomføres sammen med Åfjord kommune. 2023: Brannvesenet Midt IKS Gjennomføres sammen med de andre eierne i selskapet.	Peri-oden	Ja KST 40/20 (Som innstilt)

			2. Kontrollutvalget gis myndighet til å endre plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i perioden 2021 – 2023. 3. Planen sendes frem til kommunestyret for godkjenning. Innstilling til kommunestyret som punkt 1 og punkt 2 i kontrollutvalget sitt vedtak i saken.		
		10/20 PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON; INTERNKONTROLL I BARNEVERNET OSEN KOMMUNE	Prosjektplan ble vedtatt som fremlagt.		Ja Se KU 17/20
		11/20 OPPFØLGING POLITISKE SAKER	Administrasjon innkalles for å orientere om følgende tema/saker: - Sektorleder utvikling og miljø orienterer om: - Selvkostområdene – forvaltningsrutiner og status. - Områder/oppgaver sektoren utført godt. - Områder/oppgaver sektoren kan/må utført/gjøre bedre.		Ja
			<u>Orienteringer:</u> Administrasjon orienterte om følgende saker: - Rådmannen orienterte om status for kommunens tjenesteproduksjon ifm pandemien covid-19. - Status for sektor utvikling og miljø. Rådmann orienterte. Sektorleder UM innkalles til neste møte. - Ny stilling – kultur. Rådmann orienterte om stillingen. Organisatorisk inngår stillingen i oppvekstsektoren. - Informasjon fra ordfører:		

			Ordfører og rådmann orienterte om pågående prosess i forbindelse med struktur for skole og barnehager i kommunen.		
13/10		12/20 FORENKLET ETTERLEVELSESKONTROLL FOR 2019 – ETTERLEVELSE AV BESTEMMELSER OG VEDTAK FOR ØKONOMIFORVALTNINGEN – REVISJON MIDT-NORGE	Kontrollutvalget tar etterlevelseskontrollen til etterretning. • Saken sendes frem til kommunestyret med innstilling: Kommunestyret tar saken til orientering		Ja KST 63/20 (som innstilt)
		13/20 BUDSJETT 2021, FOR KONTROLLUTVALGET I OSEN KOMMUNE – FORSLAG	1. Kommunedirektøren innarbeider møteknoder for kontrollutvalget i Osen kommune for virksomhetsåret 2021, innarbeides i politisk virksomhet. Fem medlemmer i 6 møter. 2. Kommunestyret bevilger 20 000,- kr til opplæring og kurs for kontrollutvalget i 2021. 3. Saken sendes fram til kommunestyret sammen med saken budsjett 2021 for Osen kommune.	Gjenno m 2021	Ja
		14/20 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON 2021- OFFENTLIG ANSKAFFELSER I OSEN KOMMUNE	• Sluttbehandling av saken utsettes til neste møte. • Sekretær legger frem forslag til bestilling av forvaltningsrevisjon – offentlig anskaffelser i Osen kommune		Ja KU 4/21
		15/20 OPPFØLGING POLITISKE SAKER	Administrasjon innkalles for å orientere om følgende tema/saker: • Orientering om budsjett 2021 • Organisering av teknisk vakt i Osen kommune. Beredskapen? • Godtgjørelsesreglementet i kommunen, forskrift?		JA
			<u>Orienteringer</u> Administrasjon orientere om følgende tema/saker: • Tertialrapport nr 2 for 2020; drift, investering og finans. Rapporten var sendt ut i forbindelse med innkallingen.		

			Rådmann orienterte om tertialrapporten. Ingen spørsmål fra medlemmene i utvalget. • Sektorleder utvikling og miljø orienterer om: - o Selvkostområdene – forvaltningsrutiner og status. - o Områder/oppgaver sektoren utført godt. - o Områder/oppgaver sektoren kan/må utført/gjøre bedre. Sektorleder orienterte om status. Vannforsyning var det mest dagsaktuelle. Nytt renseanlegg er ferdig, prøvedrift. Rutiner ifm drift er et område det arbeides med, dokumentasjon av kontrollrutiner samt etterlevelse. Har gode tjenester innen landbruk og byggesak		
8/12		16/20 BESTILLING AV FORVALTNINGSREVISJON 2021- OFFENTLIG ANSKAFFELSER I OSEN KOMMUNE	Kontrollutvalget vil gjennomføre forvaltningsrevisjon i 2021 i henhold til vedtatt plan for forvaltningsrevisjon – Offentlig anskaffelser i Osen kommune. Kontrollutvalget ønsker svar på følgende spørsmål i forbindelse med forvaltningsrevisjon: - o Følger Osen kommune regelverket for offentlige anskaffelser? ☐ I hvilken grad har kommunen kontrollrutiner som sikrer at regelverket følges i anskaffelser? ☐ I hvilken grad følges regler om krav til konkurranse og etterprøvbarehet av konkurranse? Sekretær sender bestilling til Revisjon Midt-Norge SA i henhold til vedtak.		Ja KU 4/21
		17/20 FORVALTNINGSREVISJON 2019/2020 – INTERNKONTROLL I BARNEVERNET, OSEN KOMMUNE – SLUTTBEHANDLING AV RAPPORT	- o Kontrollutvalget slutter seg til de anbefalinger som er gitt i revisjonsrapporten fra Revisjon Midt-Norge SA ☐ å få på plass et internkontrollsystem i egen organisasjon ☐ å dokumentere og implementere internkontrollen i egen organisasjon		Ja KST 4/21: Kommunestyret slutter seg til de anbefalinger som er gitt i revisjonsrapporten fra Revisjon

			☐ at rapportering fra vertskommunen i henhold til avtalen blir etterlevd o Bestillingen av tjenesten fra Osen kommune til Fosen barnevern og Osen kommune sin internkontroll for barnevern i kommunen må henge sammen. o Saken oversendes kommunestyret med innstilling som vedtak i kontrollutvalget. Innstilling til kommunestyret: o Kommunestyret slutter seg til de anbefalinger som er gitt i revisjonsrapporten fra Revisjon Midt-Norge SA ☐ å få på plass et internkontrollsystem i egen organisasjon ☐ å dokumentere og implementere internkontrollen i egen organisasjon ☐ at rapportering fra vertskommunen i henhold til avtalen blir etterlevd o Bestillingen av tjenesten fra Osen kommune til Fosen barnevern og Osen kommune sin internkontroll for barnevern i kommunen må henge sammen.		Midt-Norge SA ☐ å få på plass et internkontrollsystem i egen organisasjon ☐ å dokumentere og implementere internkontrollen i egen organisasjon ☐ at rapportering fra vertskommunen i henhold til avtalen blir etterlevd o Bestillingen av tjenesten fra Osen kommune til Fosen barnevern og Osen kommune sin internkontroll for barnevern i kommunen må henge sammen
		18/20 OPPFØLGING POLITISKE SAKER	Administrasjon innkalles for å orientere om følgende tema/saker: • Rutiner i forbindelse med ansettelser i kommune. Fra utlysning til tilsetting?		Ja

		19/20 ÅRSMELDING 2020 FRA KONTROLLUTVALGET I OSEN KOMMUNE	Kontrollutvalgets årsmelding for 2020 ble vedtatt. Saken sendes frem til kommunestyret med følgende innstilling: Kommunestyret tar årsmeldingen 2020 fra kontrollutvalget i Osen kommune til orientering.		Ja KST 5/21 Kommunestyret tar årsmeldingen 2020 for kontrollutvalget i Osen kommune til orientering
			<u>Orienteringer</u> Administrasjon orientere om følgende tema/saker: • Budsjett-forslag 2021 for Osen kommune. Drift, investering og finans. Rådmann orienterte om forslag til budsjett 2021, budsjettforslaget ble sendt ut til medlemmene. Orienteringen ble gitt i form av endringer i forhold til 2020 budsjettet. • Organisering av teknisk vakt i Osen kommune – beredskap? Det ble informert om at det ikke var noe teknisk beredskapsvakt i kommunen og at kommunen ikke har noe rammeavtaler for å sikre/øke reaksjonsevnen ved uforutsette hendelser med kommunen infrastruktur. • Godtgjøringsreglementet for Osen kommune, forskrift. Forskriften ble lagt frem. Noe forhold ble bemerket fra utvalgsmedlemmene. Eks; Fastsetting av godtgjøring ved opprettelser av utvalg/råd med spesielle oppdrag gjerne tidsbergenset.		

2019 Dato	SAK	TITTEL	VEDTAK I KONTROLLUTVALGET	Følges opp:	Ferdig- behandlet
2/12		13/19 REVISJONSPLAN FOR 2019 – 2020 OG MELDING OM UAVHENGIGHET FRA OPPDRAGSANVARLIG REGNSKAPSREVISOR – OSEN KOMMUNE	1. Kontrollutvalget tar orienteringen til etterretning. 2. Egenvurderingene av uavhengighet fra revisor for Osen kommune tas til etterretning. 3. Egenvurderingene av uavhengighet sendes frem til kommunestyret med innstilling; Kommunestyret tar egenvurderingene av uavhengighet fra oppdragsansvarlig revisor for Osen kommune til etterretning.		Ja
		14/19 MØTEPLAN 2020 FOR KONTROLLUTVALGET I OSEN KOMMUNE	Neste møte i kontrollutvalget gjennomføres 18. februar 2020, kl 09.00		Ja
		15/19 OPPFØLGING POLITISKE SAKER	Ingen spesielle saker ble listet		Ja
			<u>Orienteringer:</u> Rådmannen orienterte: • Administrative bestemmelser for politiske råd og utvalg. o Møtegodtgjøring o Tapt arbeidsfortjeneste o Reiseregning • Orientering om budsjettforslag 2020 for Osen kommune. Status og tiltak. Rådmannen sitt forslag til budsjett var utlevert til utvalget. o Drift, Investering og Finans o Prosessen fra rådmannen sitt forslag til vedtak i KST		

Godkjenning av møteprotokoll 08.06.2021

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Osen kommune

Møtedato

08.06.2021

Saknr

18/21

Saksbehandler Liv Tronstad

Arkivkode FE - 033, TI - &17

Arkivsaknr 21/201 - 1

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 08.06.2021, godkjennes.